

HRVAT EUROPEJAC

Broj 2

Izlazi subotom

Zagreb, 4. prosinca 2010.

Vlatko Ljubičić

KNJIGOM PROTIV SLOBODE

Mladen Schwartz

DVOJICA SRPSKIH PREDSEDNIKA U VUKOVARU

Interview: Đivo Bašić

MIRIS EUROPE NA HRVATSKOM JUGU

EU-vijesti

DIREKTOR OPĆE UPRAVE ZA PROŠIRENJE

MICHAEL LEIGH U POSJETU HRVATSKOJ

Izlazi mjesečno u nakladi na hrvatskom i na engleskom jeziku

Naklada:
poslano na 94.000
e-mail adresa

Prijaviti se možete na hitrozov hrvat.europejac@gmail.com

Sadržaj

Urednik s vama

- PA ŠTO, AKO STE ANTIFAŠISTI 3

Mate

- Mate Ćavar:
SANU MEMORANDISANJE 8
HRVATSKIM LEGIONARIMA 8
SANU MEMORANDUM 8
TO CROATIAN LEGIONARS 8

Za i protiv

- Zvonko B. Ranogajec:
HRVATSKA I EUROPSKA
UNIJA (2. dio) 11
- Darko Baniček:
DRŽAVA RAČUN TODORIĆEVA
VUPIKA PODEBLJALA S 258
MILIJUNA KUNA 13
- Mate Ćavar:
KNJIGOM PROTIV SLOBODE 14
- Josip Kokić;:
KAKO SAM DOŽIVIO 40. PLENARNO
ZASJEDANJE VIJEĆA EUROPSKIH
BISKUPSKIH KONFERENCIJA (CCEE)
O PEDESETOJ OBLJETNICI SMRTI
KARDINALA STEPINCA 15
- Mladen Schwartz:
DVOJICA SRPSKIH PREDsjedNIKA
U VUKOVARU 17
- Leo Pločkinić:
SUD I TUŽITELJSTVO BiH SU U
SLUŽBI BOŠNJAČKOG
POLITIČKOG KRUGA 20
- Vlado Zagorac:
NEDALEKO OD BREŽICA OTKRIVENO
MASOVNO GROBIŠTE ŽRTAVA
PORATNIH SKUPNIH UBOJSTAVA 21

Pogledi

- Interview: Đivo Bašić:
MIRIS EUROPE NA
HRVATSKOM JUGU 10
- Interview: uzoriti kardinal
msgr. Vinko Puljić
SPREMAN SAM STATI I BRANITI
CRKVENU IMOVINU 27

EU vijesti

- DIREKTOR OPĆE UPRAVE ZA
PROŠIRENJE MICHAEL LEIGH
U POSJETU HRVATSKOJ 29
- SLUŽBENI POSJET ŠEFA DELEGACIJE
EU PREDsjedNIKU RH 29
- JAČANJE I POBOLJŠANJE UNUTARNJE
FINANCIJSKE KONTROLE U JAVNOM
SEKTORU U RH 29

- SASTANAK VELEPOSLANIKA
BANDORENA I msgr. SRAKIĆA 29
- NIN—NACIONALNI POBJEDNIK ZA
EUROPSKU IZVRSNOST 30
- EU POMAŽE RADNICIMA U
TISKARSKOM I IZDAVAČKOM
SEKTORU 30
- EUROPSKI DAN JEZIKA POSVEĆEN
STRANIM JEZICIMA U MALOM I
SREDNJEM PODUZETNIŠTVU 30

Uzori i zbilja

- PISMO RADOVANA SMOKVINE
PREDSJEDNIKU VISOKOG
TRGOVAČKOG SUDA (2. dio) 31

Europejci

- Grgo Pejnović:
VELIKI HRVAT I VELIKI
EUROPEJAC (2. dio) 35
- HRVATSKI POLITIČKI OSUĐENICI
DOŠLI SU NA SVOJU ZABAVU U
ROBIJAŠKIM ODIJELIMA I PRIKAZALI
PUBLICI ŽIVOT U TAMNICI 36
- Ćiro Truhelka:
STUDIJE O PODRIJETLU
(2. dio) 37

Gospodarstvo

- BRANITELJI U POLJU:
NA PLANTAŽI, NA FARMI
I NA ZAŠTITI OKOLIŠA
(2. nastavak) 40

Na ladanju

- KAKO SU LJETOVALI STARI
HRVATSKI PjesNICIPETAR
HEKTOROVIĆ, HANIBAL LUCIĆ,
JEROLIM KAVANJIN I DRUGI 42

Laudon

- LAUDONOV GAJ 45
- ERNEST GIDEON LAUDON
—ŽIVOTOPIS (1) 45
- TRAGOM CIVILNIH EUROPSKIH
POGLEDA FELDMARŠALA
ERNESTA GIDEONA BARUNA
OD LAUDONA (2. dio) 46

Roman

- Robert Habeduš Katedralis:
LAUDONOVA LJUBAV 48

PA ŠTO, AKO STE ANTIFAŠISTI

To je vaša stvar, drugovi antifašisti, uglavnom zapravo boljševički jugo-komunisti. Nas se to uopće ne tiče.

Nikad nas se nije ni ticalo.

To su vaši unutarnji, boljševičko-fašistički sporovi, mogli bi se reći, ponekad, i ozbiljni sukobi, koje trebate međusobno rješavati. Ostale ljude trebate pritom ostaviti na miru, po strani, jer to nije njihov problem.

Vaša bolest, vaš lijek, vaša terapija.

Sve dok njemački Reich nije 22. lipnja 1941. napao Sovjetski Savez na balkanskim prostorima, posebno u Jugoslaviji i Hrvatskoj, nije bilo antifašista. Nikakvih, posebno među komunistima. Hitler je bio zakleti prijatelj. Njemački Reich neupitni saveznik.

Tada odjednom ...

U povodu prve obljetnice njemačko-sovjetskog ugovora njemački fašisti, govorom berlinskih novinara, smatrali su kako je "zauvijek isključena mogućnost rata između Njemačke i Sovjetskog Saveza" ("Novosti", Zagreb, 24. kolovoza 1940.). Sovjetski boljševici, istodobno, u moskovskim novinama isticali su kako su "dvije najveće evropske sile isključile mogućnost međusobnog sukoba" ("Novosti", Isto.)

Glasni i jasno.

Tako "Völkischer Beobachter" piše:

"Međutim, ima njemačko-ruski pakt o nenapadanju, kao što je to **Hitler od prvoga časa naglašivao**, mnogo dalekosežnije značenje. Taj pakt uspostav-

lja ponovno između dviju sila onaj odnos koji odgovara njihovim povjesnim tradicijama i naravnim gospodarskim i političkim postojanostima.

O ovo dalekovidno saznanje, koje **prelazi okvir** običnih dnevnih političkih potreba, razbili su se u toku sadanjeg engleskog rata svi glupavi pokušaji, **da se pakt od 24. augusta 1939. nagriže** i da se posije nova smutnja između Berlina i Moskve. Njemačka i Rusija zajedno su uništile ognjište opasnih poljskih smutnja i **stvorile jasne i trajne odnose na Visli i Bugu**.

O голу činjenicu **ovog ujedinjenja** između obiju najvećih istočno-evropskih velesila razbili su se svi atentati, sve smutnije Velike Britanije, koliko u prostoru Istočnog mora, toliko i u onom Balkanskih zemalja.

O orijaškoj sjeni ovog pakta mogu se u onim područjima na miran način ukloniti **neodrživi odnosi, koji su stvoreni u Versaillesu** i koji su inače mogli bez sumnje dovesti do krvavih razračunavanja. Na čitavom Istoku nastalo je smirenje i stabilizacija kao posljedica isključenja onih sila, koje su tuđe ovom prostoru.

Urednik s vama

Bez njemačko-ruskog pakta bilo bi ovo smirenje nemoguće.

Paralelno s političkim posljedicama ovog pakta išla je **uspostava velikog i na izgledima bogatog gospodarskog novog poretka**. Njemačko-ruski gospodarski sporazumi zadali su prvi veliki udarac plutokratskoj blokadi i u okviru tih sporazuma **ispletena je čitava mreža novih gospodarskih veza između sviju zemalja, Sjevera, Istoka i Juga.**"

Dakako, na isti način oglasilo se i rusko-sovjetsko novinstvo:

"Moskovsko novinstvo posvećuje opširne komentare prvoj obljetnici **njemačko-sovjetskog ugovora o nenapadanju, koji je potpisan na 23. augusta 1939. godine.**

Pod naslovom 'Datum velikog povjesnog značaja' sovjetski službeni organ 'Izvjestija' objavljuju uvodnik, u kome dolazi do slijedećih zaključaka.

'Protekla godina dokazala je u **svakom pogledu ogromno povjesno značenje ovog pakta**, koji nije samo časno izdržao sva iskušenja, koja su iskrsla zbog burnih događaja vremena, već je također **dokazao svoju nepokolebivu čvrstinu**. Time su također opravdane izjave, koje je Molotov prije stanovitog vremena dao pred Vrhovnim vijećem Sovjetskog Saveza, a prema kojima njemačko-sovjetski odnosi dobrog susjedstva i prijateljstva **ne počivaju na slučajnim razlozima konjunkturne prirode**, već na vitalnim državnim interesima koliko Njemačke toliko i Sovjetske Rusije.'

U istom duhu piše i stranački organ 'Pravda' koji ističe, da su obje države **ovim paktom konačno isključile neprijateljstvo između sebe**. List dalje veli, da ni činjenica, što su sistemi i ideologije različiti, ne može i ne smije predstavljati nesavladljivu zapreku za uspostavu stvarnih odnosa dobrog prijateljstva.

Pojedini broj stoji Din 1.50

Poštarina plaćena u gotovom

ČETVRTO IZDANJE

UREDNIŠTVO «NOVOSTI» MASARYKOVA 28a
TELEFONI BROJ 59-41 30-93 30-94 i 30-99
KUPOPISI SE NE VRAĆAJU
UPRAVA MASARYKOVA ULICA BROJ 28a
TELEFON BROJ 30-90
BROJ ČEKOVNOG RAČUNA 33.274

NOVOSTI

KALENDAR: U godini 237. dan; katolički: Bartolomej; pravoslavlje: 11. august; Eupl. dijak. sunce izlazi u 5 sati 07 min., zalazi u 18 sati 57 m.

Subota
24
augusta
1940

God. XXXIV

Direktor IVE MIHOVILOVIĆ
Glavni i odgovorni urednik HRVOJE MACANOVIĆ

Broj 233

ZAUVIJEK JE ISKLJUČENA MOGUĆNOST RATA IZMEDJU NJEMAČKE I SOVJETSKOG SAVEZA BERLINSKA ŠTAMPA O GODIŠNJICI NJEMAČKO SOVJETSKOG PAKTA

Berlin, 23. augusta. (DNB) Njemačko novinstvo posvećuje danas svoje uvodne prvogodišnjice potpisivanja njemačko-ruskog pakta o nenapadanju. Listovi jednostrano konstatiraju, da je ovaj pakt u toku protekle godine potpuno ispunio u svakom pogledu očekivanja obiju partnera. U isto vrijeme listovi upozoruju, da je odluka o potpisivanju njemačko-ruskog odnosa stvorena na jednoj i na drugoj strani u saznanju, da je ponuda Engleske i Francuske sovjetskoj vladi za zaključenje vojnog saveza imala samo tu svrhu, da se Rusiji upregne u kola sasvim egzistencijalnih engleskih interesa i da ju se na taj način žrtvuje.

»Obećanjem bezuvjetne međusobne neutralnosti, piše »Völkischer Beobachter«, uklonjena je najveća opasnost proširenja rata na evropskom kontinentu i uštedjene narodima Njemačke i Rusije strahovite žrtve. Međutim, ima njemačko-ruski pakt o nenapadanju, kao

toku ove godine do razvoja, koji od govora interesima obiju sudionika.

»Deutsche diplomatische-politische Korrespondenz« donosi članak, u kome se među ostalim veli: »Njemačko-sovjetski pakt o nenapadanju, koji je zaključen prije godinu dana, ne samo što je uspostavio na obim stranama međusobno povjerenje već je ujedno sačuval evropski kontinent od strahovitih potresa, koje su mu udruženim diplomatskim radom spremale zapadne velike sile. Prva godina od zaključenja ovog sporazuma dala je mnoge i raznovrsne podove i u svemu je potvrdila očekivanja, koja su prilikom zaključenja ovog pakta bila vezana za njemačko-sovjetsku saradnju.

Ako se ima na umu, da je povoljno djelovanje njemačko-sovjetskog sporazuma u najraznovrsnijim pravcima u najvećoj mjeri remetilo i poništavalo planove zapadno-evropskih sila, onda je razumljivo, što su tokom posljednje godine neprestano svim sredstvima činjeni pokušaji, da se uzdrma sporazum između Njemačke i Sovjetske

prve godine, preobilne događajima, pružaju dvim silama potpisnicima dokaz, da su udarile pravilnim putem kada su odlučile da zajedničkim sporazumom raspravljaju o pitanjima, koja se pred njima postavljaju. Daljina budućnost sve više i više će dokazivati da njemačko-sovjetski sporazum predstavlja siguran i pouzdan temelj, na kome će stari svijet, protivno svim razornim snagama, započeti svoju obnovu u dubu na pretek.

NJEMAČKA FINANSIRA RAT PRIHODIMA NJEMAČKOGA NARODA.

Berlin, 23. augusta. (DNB) Državni tajnik ministarstva finansija Fritz Reichardt obavio je nedavno sastanak »Finansijska snaga Njemačke« proširajući članak u »Völkischer Beobachter« o načinu, kako njemačka finansira rat. On veli, da se ovo finansiranje ne obavlja u nacionalističkoj Njemačkoj pomoću stroja za tiskanje novčanica, nego sa sasvim naravnim sredstvima. Finansiranje rata u Njemačkoj počiva na prihodima njemačkog naroda. Jedan dio narodnog imetka stoji državi na raspoloženju u obliku poreza,

u državnim dužovima. Ova težnja dovodi do pokrivanja onih finansijskih potreba države, koje nadilaze iznos porezkih prihoda. Narodni prihodi u Njemačkoj su nakon što je Hitler preuzeo državnu vlast, neprestano rasli. Sigurno je, da će oni i nadalje rasti. Ovak porast prisilio će dovesti do daljnjeg povećanja produktivne snage njemačkog narodnog gospodarstva, do daljnjeg pojačanja finansijske snage Reicha i do daljnjeg povećanja socijalnih i kulturnih mogućnosti u Velikom Njemačkom Reichu Adolfa Hitlera.

PAKT JE KORISTAN I ZA ITALIJU PIŠE »POPOLO D'ROMA«

Rim, 23. augusta. (DNB) »Popolo di Roma« objavljuje članak, u kome piše o godišnjici njemačko-sovjetskog pakta i ističe njegov značenje. U članku se osobito naglašuje, da se je ovim paktom Sovjetska Rusija konačno odvojila od zapadnih sila. List veli, da je Njemačka odložila još u većoj mjeri provoditi Bismarckovu politiku u pogledu Rusije. Činjenica, da Engleska još uvijek nije napustila našu, da će Rusiju predočiti za svoju očajničku

Urednik s vama

List također veli, da je veliko značenje ovog pakta u tome, što su dvije najjače sile u Evropi isključile svaku mogućnost međusobnog oružanog sukoba.

Sindikavno glasilo 'Trud' upozoruje na neuspjele pokušaje zapadnih sila da izazovu između Njemačke i Sovjetske Rusije konflikt. Još godine 1919. piše list, izjavio je Lloyd George na mirovnoj konferenciji u Parizu, da za englesko-francuske interese u Evropi **nema veće opasnosti** nego mogući dodir između Berlina i Moskve. Od onda je djelatnost englesko-francuske diplomacije u Evropi bila usmjerena da izazove sukob između Njemačke i Sovjetske Rusije. Zaključak njemačko-ruskog ugovora o nenapadanju izazvao je u Parizu i Londonu efekt bombe. ... Svi ti eksperimenti ostali su međutim bez rezultata. Kako s gospodarskog tako i s političkog stanovišta, ističe konačno 'Trud', moglo se danas **sa zadovoljstvom konstatirati povoljne uspjehe u bilanci razvoja njemačko-ruskih odnosa.**"

Tako fašisti i antifaašisti. Sve do 22. lipnja 1941.

Nije smetala Nezavisna Država Hrvatska. Josip Broz i cjelokupno vodstvo Komunističke Partije Jugoslavije zasjedalo je u Zagrebu 8. i 10. travnja 1941. Bez ikakvog prosvjeda, bez ikakvih letaka, bez ikakvih namrgođenih lica zbog ulaska vojske njemačkog Reicha u Jugoslaviju, u Hrvatsku.

Tek nešto tuge, ali samo zato što Nezavisna Država Hrvatska nije postala boljševičku-komunistička. Dakako, i stoga šro njemačko-sovjetski saveznici nisu postavili Josipa Broza na njeno čelo.

Upravo tada, 10. travnja 1941. Tada, kad je boljševičko-komunistička jugoslavenska vrhuška, u neposrednoj blizini, na Trgu ba-

na Josipa Jelačića, pribivala slavljeničkom susretu hrvatskog pučanstva sa savezničkim vojnim snagama.

Bez ijednog poklika koji bi svojom protimbom narušio tu svečanost.

Sve do 22. lipnja 1941.

U Evropi, pa niti u cijelom svijetu, tada se nije se vodio nikakav oslobodilački, posebno antifaašistički rat. Bio je to samo sukob svjetskih razmjera, za područja, za prostor, za "Lebensraum". Svih međusobno, jednih protiv drugih, međusobno podijeljenih, ovako ili onako, u brojne krvožedne skupine, zakrvavljenih očiju uprtih u ono pod njihovom vlašću, u njihovom vlasništvu, na njihovom raspolaganju, a što bi, poželjno, trebalo biti – naše. Svih, uključujući i nas Hrvate.

Ni glasa o njemačkom i sovjetskom prisvajanju Poljske. O njemačkom pripajanju Austrije i Luxembourga. O sovjetskom pripajanju Besarabije, Litve, Letonije, Estonije, finskih područja ... O rumunjskom odstupanju Dobrudže Bugarskoj, a Erdelja Mađarskoj. O japanskom posizanju za jugoistočnom Azijom. O talijanskom ulasku u Etiopiju. O preraspodjeli kolonijalnih carstava. O ...

DVIJE NAJVEĆE EVROPSKE SILE ISKLJUČILE SU MOGUĆNOST MEDJUSOBNOG SUKOB, KAŽU U MOSKVI

Moskva, 23. augusta. (DNB). Moskovsko novinstvo posvećuje opširne komentare prvoj obljetnici njemačko-sovjetskog ugovora o nenapadanju, koji je potpisan na 23. augusta 1939. godine. — Pod naslovom »Datum velikog povjesnog značaja« sovjetski službeni organ »Izvjestija« objavljuju uvodnik, u kome dolazi do slijedećih zaključaka. »Protekla godina dokazala je u svakom pogledu ogromno povjesno značenje ovog pakta, koji nije samo časno izdržao sva iskušenja, koja su iskrsla zbog burnih događaja vremena, već je također dokazao svoju nepokoleblivu čvrstinu. Time su također opravdane izjave, koje je Molotov prije stanovitog vremena dao pred Vrhovnim vijećem sovjetskog saveza, a prema kojima njemačko-sovjetski odnosi dobrog susjedstva i prijateljstva ne počivaju na slučajnim razlozima konjunkturalne prirode, već na vitalnim državnim interesima koliko Njema-

čke toliko i Sovjetske Rusije.« — U istom duhu piše i stranački organ »Pravda«, koji ističe, da su obje države ovim paktom konačno isključile neprijateljstvo između sebe. List dalje veli, da ni činjenica, što su sistemi i ideologije različiti, ne može i ne smije predstavljati nesavladljivu zapreku za uspostavu stvarnih odnosa dobrog prijateljstva. — List također veli, da je veliko značenje ovog pakta u tome, što su dvije najjače sile u Evropi isključile svaku mogućnost međusobnog oružanog sukoba.

Sindikalno glasilo »TRUD« upozoruje na neuspjele pokušaje zapadnih sila da izazovu između Njemačke i Sovjetske Rusije konflikt. Još godine 1919. piše list, izjavio je Lloyd George na mirovnoj konferenciji u Parizu, da za englesko-francuske interese u Evropi nema veće opasnosti nego moguću dodir između Berlina i Moskve. Od onda je djelatnost englesko-francuske diplomacije u Evropi bila usmjerena da iza-

zove sukob između Njemačke i Sovjetske Rusije. Zaključak njemačko-ruskog ugovora o nenapadanju izazvao je u Parizu i Londonu efekt bombe. List ističe još da je englesko-francuski blok također poslao zaključena njemačko-ruskog ugovora o nenapadanju, stalno pokušavao poremetiti dobre susjedne odnose između Njemačke i Sovjetske Rusije. Svi ti eksperimenti ostali su međutim bez rezultata. Kako s gospodarskog tako s političkog stanovišta ističe, konačno »TRUD« moglo se danas sa zadovoljstvom konstatirati povoljne uspjehe u bilanci razvoja njemačko-ruskih odnosa.

KONFERENCIJA CRIPPSA I MIKOJANA TRAJALA JE TRI ČETVRT SATA.

Moskva, 23. augusta. (Reuter). Jučerašnja konferencija britanskog oklisara Crippsa sa ručkim komesarom za vanjsku trgovinu Mikojanom trajala je tri četvrt sata.

Ništa.

Sve do 22. lipnja 1941.

Nisu spominjana nikakva ubijanja, nikakva klanja, u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj. Jedino, jak glas razlijegao se sa srpske strane: Srbija do Karlovca i Karlobaga. Unatoč narodnom sporazumu Hrvata i Srba od 26. kolovoza 1939.

Iskoristili smo, iskoristili su Hrvati u pravom i punom smislu, pogodan trenutak i proglasili 10. travnja 1941. samostalnom Državu Hrvatsku, sporazumno utvrđenom tek kojih godina i pol dana prije toga.

Morate nas razumjeti.

Nismo mogli propustiti ono što smo stoljećima uzalud čekali, što smo stoljećima neprekidno zahtijevali, za što smo se stoljećima tako ustrajno krvavo borili. Da su nam to ponudili Saveznici, objeručke bismo prihvatili. Nu, tada nisu.

Ispravili su se, ipak, 50 godina kasnije.

Prihvaćamo i ulazak Republike Hrvatske u Europsku Uniju. Samo, ne dirajte nam Državu Hrvatsku!

Ne obazirite se pritom na hrvatske antifašiste. Zapravo preobučene boljševičke jugokomuniste. One, koji su 1991. - podijeljeni u dva "nepomirljiva" bloka: onaj pod vod-

stvom najmlađeg Titova generala, te onaj otvoreno komunistički, koji se udostojio samo promijeniti ime svoje partije (Komunistička Partija Hrvatske, Savez Komunističke Partije Hrvatske, SocijalDemokratska Partija Hrvatske), bez ikakvih promjena u njenom historijskom, osnivačko-registracijskom slijedu – programirano iskoristili svoje društvene položaje, svoj djelatni partijski ustroj, svoj nadzor nad gospodarsko-financijskom moći, svoj nadzor nad policijsko-doušničkim aparatom, te ne manje svoj posjed prepunih dosjea o svima i svakome, te u Republici Hrvatskoj preuzeli i još uvijek čvrsto drže vlast u svojim rukama.

Ne obazirete se na njih. I na njihovo mišljenje. I na njihova stajališta. Sve je to povijestni račun bez krčmara. Njihovo je vrijeme prošlo. Zauvijek. Za njima demokratski svijet nema potrebe. Niti će ikad imati. Niti umiju raditi, niti hoće o bližnjima skrbiti, niti se mogu otresti nezajažljive pohlepe, niti ih narod voli, niti se mogu otresti svoga boljševičkog ruha.

Nego:

Pa što, ako su antifašisti?

Nikakav demokratski sapun ne može oprati njihovo boljševičko lice. Njihove crvene ru-

Nakladna zadruga OGNJIŠTE

internetska knjižara i antikvarijat

Vam predstavlja novu knjigu:

NOVO!

dr. sc. Tomislav Dragun

Živjeti

Nezavisnu

Državu

Hrvatsku

150,00 kuna

OGNJIŠTE Nakladna zadruga, Zagreb, Pete poljanice 7,
PJ Hrvatska knjižara, Zagreb, Četvrte poljanice 8, www.knjizara.hrvatskauljudba.hr,
e-mail: lovorka.dragun.mirkovic@gmail.com, naklada.ognjiste@gmail.com

Mate

SANU MEMORANDISANJE

Mate Ćavar, Zagreb

**Tadića Ljube Borislav je sin,
Autora SANU srpske agresije,
Velike Srbije, veliki Srbin,
Koji se agresija odrekao nije.**

**Grobovi hrvatski posvuda leže,
Vukovar srušiše bombe i granate,
Kanibalska pjesma koja srce steže,
Druže Slobo šalji nam salate...**

**Pusići hrvatski vladajući stižu,
Korita beogradska opet ih mame,
Prodane duše Hrvatskom gmižu,
Koje se hrvatskih žrtava ne srame.**

**Hrvatski narod isprike ne traži,
Od onih za koje zločin su "Oluje",
Prošlo je vrijeme obmana i laži,
Svak u svoju zemlju jasno odjekuje.**

**Hrvatima je dosta jugomanijaka,
Svih onih koji o "bratstvu" nam vele,
Sa staroga Griča ili Pantovčaka,
Neka Orjunaši iz Hrvatske sele.**

**Hrvatskom nova oluja se sprema,
Jadranskim morem valovi se dižu,
Izbora drugoga Hrvatima nema!
Prijetnje nove Hrvatskoj stižu.**

HRVATSKIM LEGIONARIMA

Mate Ćavar, Zagreb

**Na obalu Volge stigoše prvi,
U najvećoj bitci ljudskoga roda,
Daleko od Hrvatske, u znoju i krvi,
Vjerujući da se tu brani sloboda.**

**To je onda bila zabluda teška,
Legionari Hrvatski, svjetskoga rata,
Uzalud je bila borba im viteška,
Isprika Rusima od strane Hrvata!**

**Pukovnija brojna hrvatskih mladića,
Tristo šezdeset deveta, brojem se zvala,
U vrijeme poglavara Ante Pavelića,
Na Volgi rijeci vječno je ostala.**

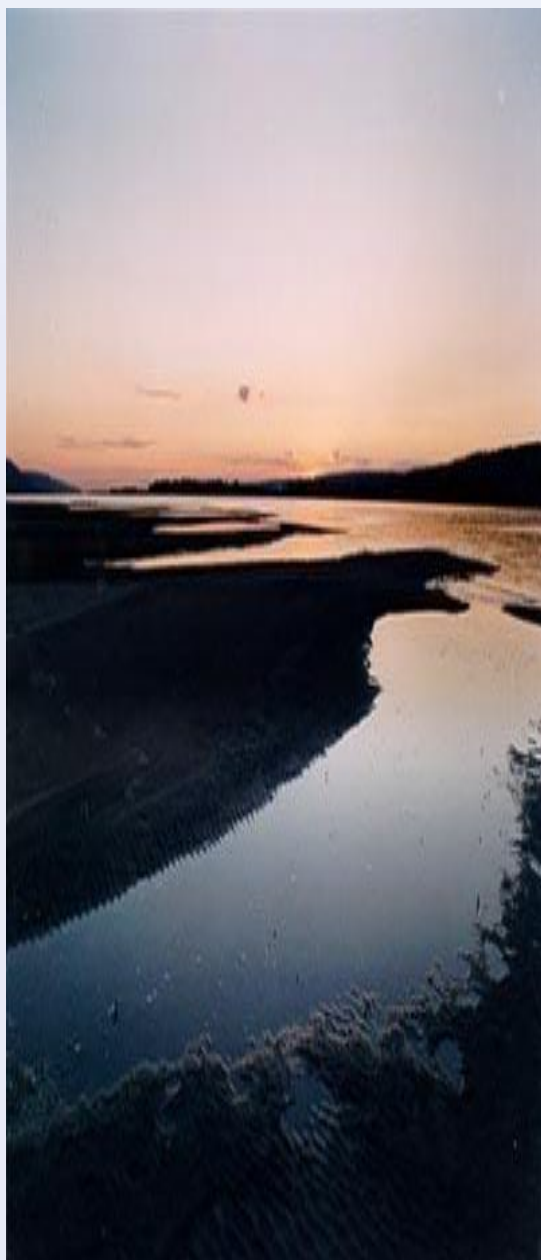
**Pukovnija brojna hrvatskih mladića,
Tristo šezdeset deveta, brojem se zvala,
U vrijeme poglavara Ante Pavelića,
Na Volgi rijeci vječno je ostala.**

Mate

**Četiri tisuće divnih mladića - Hrvata,
U bitci staljingradskoj živote je dalo,
U vrijeme onog Drugog svjetskog rata,
Sedamdeset ranjenih samo se predalo.**

**Svi od reda mladi dragovoljci biše,
U najvećoj bitci svih ratnih vremena,
Za "Oktobar crveni" redom izginuše,
Grobovi njihovi nemaju imena.**

**Četrdeset druge, bješe ciča zima,
Zbog Adolfa Hitlera onda krv se lila,
Obnovljena napokon bješe Hrvatima,
Nezavisna Država Hrvatska mila.**

SANU MEMORANDUM

Mate Ćavar, Zagreb

**Borislav is Tadić Ljubo's son,
Author of the SANU Serbian aggression,
The Great Serbia, a great Serb,
Who hasn't given up on aggressions.**

**Croatian graves are everywhere,
Vukovar destroyed by the bombs and shells,
Cannibal's song which tightens the heart,
Comrade Slobo, send us some salad...
Reigning Pusić's arriving,
Riverbeds of Belgrade call them again,
Sold souls crawl to Croatian,
Which are not ashamed of Croatian victims.**

**Croatian people doesn't ask for apologies,
From those who take "Olujas" are a crime,
The time of deceits and lies are over,
Everyone aspires to his land.**

Mate

**Croats are tired of yugomaniacs,
All of those who speak of "brotherhood",
From the old Grič and Pantovčak,
Let Orjunaš's move from Croatia.**

**A new storm is coming to Croatia,
Waves rise on the Adriatic sea,
Croats don't have any other choice!
New threats are coming to Croatia.**

TO CROATIAN LEGIONARS

Mate Ćavar, Zagreb

**They came first to the river Volga,
In the greatest battle of human kind,
Far from Croatia, in sweat and blood,
With the belief that they defend freedom here.**

**It was a grave mistake then,
Croatian legionars, of the world war,
Their chivalrous fight was in vain,
Apology to the Russians from the Croats!**

**Numerous regiments of Croatian youth,
Three hundred sixty ninth, was the number,
In the time of the chief Ante Pavelić,
Remained forever at the river Volga.**

**Four thousand of those great men – Croats,
In the battle of Stalingrad gave their lives,
In the time of that Second World War,
Only seventy wounded surrendered.**

**Each of them young volunteers they were,
In the greatest battle of all times of war,
For "Red October" they all died,
Their graves have no names.**

**In the year forty second, it was a bitter winter,
Blood was shed because of Adolf Hitler,
Renewed was finally for the Croats,
The dear Independent State of Croatia.**

HRVATSKA I EUROPSKA UNIJA (2. dio)

Biblijska perspektiva

Zvonko B. Ranogajec, kršćanski TV producent i pisac, USA

Predgovor

Sumerianska civilizacija u blizini rijeka Euf-rata i Tigrisa pokazuje nam koliko je dug put čovječanstva. Razvoj starodrevne civili-zacije nije bez biblijske usporedbe. Priča o Adamu i Evi u vrtu, nagli potoa i rasap čov-ječanstva od Babilonske kule, bili su usko povezane s tim rijekama. Otuda se civiliza-cija širila prema Aziji, Europi i Africi. Čovje-ka se razvio od nomada do građanina, od plemena do kraljevstva, os barbara do mu-dro civilizirane osobe. U vrijeme carstva čovječanstvo je stvorilo poznati svjetski po-redak. Započelo je s uzdizanjem Asirije i njenom dominacijom, nastavljeno s Babilo-nijom i kasnije s dvostrukom kraljevinom Medo-Perzije, stupajući željezno obučenom vojskom po svijetu. Osvajanje se nastavilo brzim širenjem Grčke države do uzdizanja moćnog Rimskog carstva koje je zadnje do-miniralo zapadnim svijetom usporedno s Mongolima na istoku. Nakon pada Rimskog carstva, Europa se počela pretvarati u male kralje-vine, da bi se zatim raz-vile države i Republike. San za uspostavom nove carske vladavine u novije doba nije nestao s poku-šajem propalog Trećeg Reicha! Što nije uspjelo uspostaviti ambicioznim Nacistima, razvijanjem Europske ekonomske za-jednice nastaje kamen temeljac za nadolazeću jaku Europsku uniju! Po-čevši s deset nacija, pro-širivši se vrlo brzo na pe-tnaest, da bi trenutačno brojila dvadeset i pet čla-nova! To su civilizacije, iz davnina do danas.

Biblijsko proročanstvo

Gore navedena povijest carstava ustvari zapisana je u izvješću proroka Daniela u Svetom pismu, Bibliji. Ustvari, ova izvješća zapisana su iz snova koje je imao Bibilonski kralj Nabukodonozor, a poznata su i preve-dena zahvaljujući božanskom otkriću Dani-ela, nazvanog Baltazar. O detaljima sna kralja Nabukodonozora možete pročitati u Svetom pismu, Bibliji:

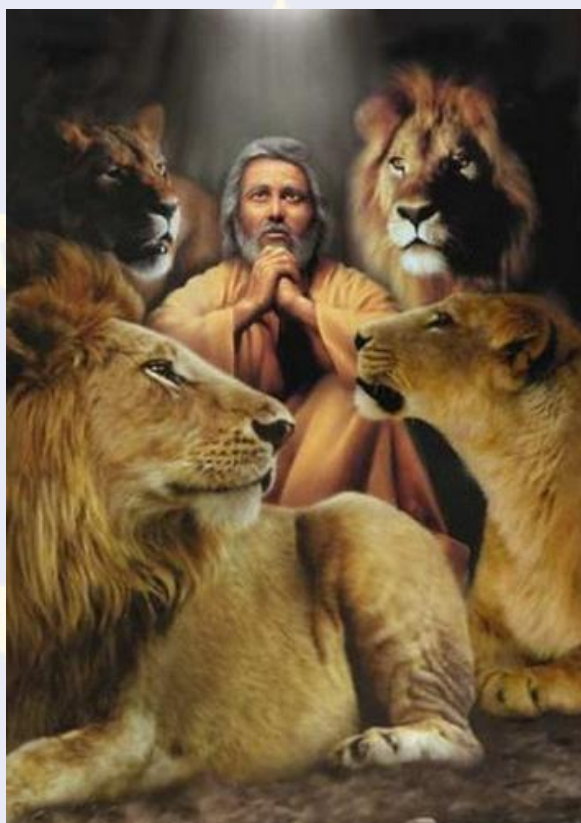
"Daniel tumači Nabukodnozorov san" Dani-el 2, 26:35.

O snu Daniela moramo nekoliko stvari spo-menuti:

1. Otkriće sna: San je bio na Božanski na-čin otkriven samo Danielu, a ne najmudrijim ljudima Babilona.

2. Sadržaj sna: Radi se o ogromnom kipu izrađenom iz različitih materijala od glave do pete; zlata, srebra, bronce, željeza i kombinacije željeza i gli-ne.

3. Kamen u snu: Podri-jetlo kamena je božan-sko i učinak kamena u odnosu na kip bio je og-roman, a preobraćenje kamena bilo je nadvla-dajuće. Ovi elementi sna bili su veoma važni u ra-zumijevanju prošlosti, sadašnjosti i budućnosti čovječanstva od vreme-na Babilonskog kraljev-stva do danas i kraja svijeta u budućnosti. Za-ista, stvari se događaju po nacrtu, a ne ljudskom namjerom. To se može jasno vidjeti po Danielo-vom svetom otkriću, ka-

da je razjasnio san koji se dogodio prije nekoliko stotina godina! O detaljima razjašnjenja sna možete pročitati u Svetom pismu: Daniel 2,36:45.

Babilonsko kraljevstvo

Po razjašnjenju proroka Daniela putem posebnog Božjeg otkrića, mi možemo ovdje navesti uspone i padove svjetskih kraljevstava od vremena Babilona do kraja ljudske povijesti. Započinjemo s Babilonskim kraljevstvom, kao s početnom točkom, koje je prikazano kao zlatna glava kipa.

Perzijsko carstvo

Sljedeće kraljevstvo u snu bilo je srebro, koje je predstavljalo Medo-perzijsko kraljevstvo. Kao što je Daniel naznačio, ovo kraljevstvo bilo je manje vrijedno od Babilona, kao što je srebro manje vrijedno od zlata.

Grčko carstvo

Treće kraljevstvo predstavljeno kao bronca je Grčko kraljevstvo. Slovljeno kao sila koja će vladati cijelom zemljom pokrivajući predjele koja nisu bila pod vladavinama Babilonskih i Perzijskih carstava. Grci su vladali starom Europom, od Aleksandrije na Jugu do granica Himalaja u centralnoj Aziji.

Rimsko carstvo

Sljedeće carstvo predstavljeno kao željezo je moćno Rimsko carstvo. Tvrdo i teško kao željezo carstvo se protezalo do Španjolske na zapadu i centralne Azije. Carstvo je bilo toliko jako da je tadašnji svijet osjetio "PaxRomana", sto godina Rimskog mira.

Nakon pada Rimskog carstva, nitko više nije vladao svijetom. Ostale su samo razbacane države i republike predstavljene kao noge, koje su djelomično bile od željeza, djelomično od gline. Ovakovo ujedinjenje značilo je da oni koji su bili djelomično željezo su jače nacije od onih koje su djelomično od gline. Ovo je savez koji predstavlja sadašnju Europsku Uniju.

Povratak Europe!

Nije prošlo bez pokušaja, a da se ne pokuša oživjeti Rimsko carstvo. Nacisti su pokušali stvaranjem Trećeg Reicha i nisu uspjeli. Prevarljivi pokušaji trajali su sve do sadašnjeg utemeljenja Europske unije, do kojega je došlo mirnim putem, bez upotrebe sile. Nije se to dogodilo zbog NATO-a, već preporadenom diplomacijom, nakon pada komunizma. Europa nije više podijeljena između zapada i istočnog bloka. Europa je sada jaka unija. Jedan zajednički novac: Euro, jedan ustav, zajednička obrana i diplomatsko predstavništvo. Sila u razvoju, koju današnji moderan svijet nije do sada vidio. Kada se unija učvrsti, bit će ekonomska, vojna i politički moćna unija. Iako je Amerika danas još uvijek jedina vojna "superpower" na svijetu, Europska unija je u usponu. Euro je sada jači od američkog dolara! Amerika više ne treba vojno čuvati Europu od komunizma. Europa će uskoro imati svoju vlastitu moćnu vojsku sastavljenu od više od trideset zemalja! Svijet će upoznati pravu snagu Europe na svjetskoj političkoj pozornici kada dođe do glasanja u Ujedinjenim Narodima, gdje će imati na svojoj strani trideset glasova, a moćna Amerika samo jedan glas! Nacije koje će stati na stranu Europske Unije imat će velike koristi zahvaljujući njenoj ekonomskoj i političkoj snazi. Dok Amerika nepotrebno i ne previše pametno troši po svim stranama svijeta svoje moderno oružje, Europska Unija mudro čuva

Za i protiv

svoje vojne rezerve oružja. Bez daljnega, povratak Europe je više nego očit! Ali, to je samo početak. Vrlo brzo ćemo vidjeti pravu moć Europske Unije, koja kontrolira već sada OPEC. The North Atlantic Sea Oil, ne računajući sada na Russian oil and the Black sea. Europskoj Uniji su više simpatična načela Arapskih zemalja. Jednoga dana kada Europska Unija bude cjelovita, svijet će biti zapanjen njenom snagom i veličinom. Nijedna svjetska sila neće se moći mjeriti s Europskom Unijom, uključivši i Ameriku!

Ispunjenje viđenja kamena!

U otkriću kroz proroka Daniela, viđenje kamena predstavlja Božje kraljevstvo. Čudno posredovanje jedini je način da se suprostavi snazi koja se stvara u Europi i ostatku Arapskog svijeta. Kada se kamen sudari s nogom, načinjen od željeza i gline postat će razorna snaga od koje će sva svjetska carstva propasti, a Kraljevstvo Bož-

je će narasti kao ogromno drvo koje prekriva cijelu svijet. To je vrijeme dolaska kralja nad kraljevima i gospodara nad gospodari-ma! Zato je najveća želja biti članom Božjega kraljestva, a ne pripadati samo ljudskom carstvu. Samo oni koje će priznati Isusa Krista za Gospodina i svoga Spastelja bit će dio Kraljevstva Božjega koje će ostati za sva vremena.

DRŽAVA RAČUN TODORIĆEVA VUPIKA

PODEBLJALA S 258 MILIJUNA KUNA

Naplaćena otpisana potraživanja

Darko Baniček, www.business.hr, 3. studenog 2010.

Prema izvješću je Vupik, koji je Agrokor Ivica Todorića preuzeo ove godine, ukupno ove godine od prodaje ostvario 67 milijuna

kuna prihoda te zapanjujućih 258 milijuna kuna koje je dobio od države na ime već otpisanih potraživanja. O kojim je potraživanjima riječ izvješće ne otkriva, no ona su napuhala dobit Vupika na 170,3 milijuna kuna.

Prihodi od poslovanja smanjeni su 14 posto zahvaljujući zatvaranju neprofitabilne proizvodnje, dok su rashodi istodobno smanjeni 4 posto i iznose 177 milijuna kuna.

Agrokor je vlasnik 76,46 posto dionica Vupika.

Za i protiv

KNJIGOM PROTIV SLOBODE

Mate Ćavar, Zagreb

Prema kaznenoj prijavi Hrvatskog kulturnog vijeća Općinskom državnom odvjetništvu u Zagrebu knjiga Snježane Kordić "Jezik i nacionalizam" klevetnički uspoređuje Republiku Hrvatsku s nacističkom Njemačkom;

„upravljena je protiv hrvatske kulture, hrvatskog kulturnog identiteta i hrvatskog jezika“,

a da stvar bude gora sufinanciralo ju je Ministarstvo kulture. Zato je književnik Hrvoje Hitrec u ime Hrvatskog kulturnog vijeća protiv odgovornih osoba u Ministarstvu kulture RH podnio kaznenu prijavu zbog nesavjesnog postupka i propuštanja nadzora što je prouzročilo povredu prava drugoga (hrvatskog naroda), odnosno imovinsku štetu.

U odgovoru koji je stigao iz Ministarstva kulture RH piše da nadzor nije propušten, nego je ta knjiga, s takvim sadržajem i upravo radi njega namjerno poduprta. Svoje sufinanciranje ove protuhrvatske knjige Ministarstvo kulture opravdava kao **„znak slobode i otvorenosti hrvatske kulture“**. Negativan odnos Snježane Kordić prema našoj jezičnoj samostojnosti je odgovornima poticaj na sufinanciranje njene knjige, jer time pokazuju da se ne boje njenih razloga.

Nevjerojatno!

Treba li Ministarstvo obrane RH početi financirati terorističku aktivnost kao dokaz da se odgovorni ne boje terorističkih aktivnosti?

Treba li hrvatska država u ime slobode djelovanje podupirati djelatnosti koje su usmjerene protiv njene samostojnosti, financirati uspjeh uvredljivih, zlonamjernih knjiga?

Sloboda ne može opravdati svako zlo koje se iza nje pokušava skriti. Nije to smisao slobode. Sloboda hrvatske države se očituje u naporu (i financijskom) prema **samo-razvoju**, a ne u njenom **samo-razaranju** zloporabom njenih institucija od pojedinih osoba. Samo traženje potpore ovakvoj knjizi **je provokacija**. Odgovor Ministarstva kulture je namjerna obmana, smišljena da zbuni čitatelje neodređenošću pojma slobode. Potrebno je potražiti odgovor s više određenosti, konkretnijeg interesa i političkog realizma.

„Tko njezino rovarjenje potpomaže u Hrvatskoj, poznato je“, tvrdi Hitrec **„a tko ju potpomaže u Njemačkoj i ne samo iz Njemačke – saznat ćemo. Putovi vode do Haaga, Londona i Bruxellesa“**.

Uspjeh ove knjige u Ministarstvu kulture RH možda treba tražiti prije među pomagačima koje Hitrec spominje, nego u previdu ili mazohističkom shvaćanju slobode odgovornih osoba.

U svakom slučaju šteta je učinjena.

KAKO SAM DOŽIVIO 40. PLENARNO ZASJEDANJE VIJEĆA EUROPSKIH BISKUPSKIH KONFERENCIJA (CCEE) O PEDESETOJ OBLJETNICI SMRTI KARDINALA STEPINCA

Josip Kokić, Zagreb

U pitanju odavanja počasti čovjeku autentične vjere, hrabrosti, čovjekoljublja, domoljublja i spremnosti na najveću žrtvu za svoje vjernike i svoj narod, nadbiskupu zagrebačkom i kardinalu Stepincu, doista je veličanstven događaj za katoličku Crkvu u Hrvata.

Toliko biskupa, nadbiskupa i kardinala došlo se je pokloniti čovjeku u sadašnjem vremenu, vremenu u kojem katolička Crkva doživljava veliku krizu i velika iskušenja, čak sudbonosna za budućnost Crkve u cijelom svijetu, je dokaz i putokaz kako bi se trebali ponašati vjernici, ponajprije klerici, visoki klerici, ne samo u Hrvatskoj već diljem svijeta. Ova sadašnja vremena su po svim pokazateljima najsudbonosnija do sada, po Crkvu i čovjeka diljem planete. Sekularizacija potaknuta trulim liberalizmom, materijalizmom, konzumerizmom, u bogatijim slojevima hedonizmom, unazadila je obitelj do te mjere koja dovodi u pitanje i sam opstanak obitelji kakvu smo do sada poznavali.

O uzrocima koji su do toga doveli čuli smo vrlo malo i načelno od tako respektabilnog skupa cijele Europe. Upravo ta Europa strši po svemu gore negativno navedenom, primarno po svojim vlastima a ne narodima. Vlasti su se odavno odcijepile od svojih naroda u većini diljem svijeta, o čemu sam javno zborio još prije petnaestak godina. Te i takve vlasti se i udružuju na svjetskoj razini gradeći piramidu vlasti i moći kojom žele podrediti sav svijet pod svoju čizmu i isključiti duhovnost i vjeru čovjeka u Stvoritelja, posebice Isusa Krista koji je i došao na ovaj svijet za spasenje svakog čovjeka i koji je ponudio put spasenja.

Ti malobrojni moćnici u čijim se rukama nalazi skoro sve bogatstvo ovoga svijeta, žele pod svaku cijenu zarobiti i savjest i duše ljudi, kako bi sebe ovozemaljski obogatvorili a Boga posve otklonili.

Njihove mega institucije poput OUN, NATO, EU upravo su poluge njihove nezasiťne moći kojima žele ostvariti svoj cilj uništenja upravo **OBITELJI**, obiteljskog gospodarstva kao temelja opstanka obitelji. O svim ostalim izopaćenostima koje razaraju obitelj suviše je i govoriti jer to gledamo svaki dan u medijima koji nas bombardiraju, i noću i danju. Upravo mediji su njihovo snažno oružje, koje prodire u obitelji.

O svemu tome u konkretnosti nismo ništa čuli od tolikog broja klerika, a pogotovo hrvatskih klerika koji još uvijek zdušno podupiru te trule integracije, a hrvatske vlasti pogotovo.

Kad, bit ću pristojan, jer je posve drugačije nazivam i doživljavam, naša premijerka Kosor pred visokim klericima zbori:

U Vašem dolasku prepoznajem i potporu našim nastojanjima da se u potpunosti uključimo u sve tokove suvremene Europe!

Koji su to tokovi svi znamo, a i donekle su izrečeni na zasjedanju. Kardinal Erdo uzvratno pozdravljajući premijerku Kosor govori slijedeće: Vaša je nazočnost za nas vrlo znakovita budući da se kani-mo suočiti s osjetljivim i gorućim pitanjem odnosa između demografije i obitelji, itd.!

Primjera radi spomenut ću samo ovaj svježi primjer radnica firme Kamensko, koje su morale štrajkati glađu i roniti suze nad svojom sudbinom i to punih sedam dana. Premijerka, žena, nije se udostojila doći odmah prvog dana, ili netko drugi odgovoran, kako bi im dali mrvice od njihovog krvavo zarađenog novca. Govornica OUN-a joj je bila nemjerljivo važnija nego svi gorući hrvatski problemi.

Inače, ti dijalozi su rezultat uvriježene tzv. diplomacije, a nakon toga sve po starom običaju, običaju ignoriranja onih na kojima i počivaju i koji ih plaćaju. Sv. Otac, omiljeni Ivan Pavao II. tri puta je u teškim vremenima posjetio RH želeći pomoći, a gdje smo danas. Očito su njegove posjete od nekih zlorabljene za vlastite interese, što i sadašnja predsjednica vlade RH želi iskoristiti za očuvanje položaja koji obnaša.

Istinska diplomacija znači reći istinu na uljuđen način, što ne znači reći i ništa ne reći i tako izbjeći vlastitu odgovornost.

Ta praksa je i u Crkvi itekako uobičajena, kako se ne bi nekom zamjerili i kako bi održali svoju poziciju nepoljuljanom. Ako se Crkva misli održati takovim putem, jasno primarno po kleru, a vjernika je sve manje i manje, čovjek se tada neminovno pita :

Quo vadis čovječe?!

Uostalom zar Isus nije rekao, kad ponovo dođem, hoću li ikoga naći!!! Zato sam i u otvorenom pismu Sv. Oca molio da javno progovori o svim pogubnostima i o EU i o Novom svjetskom poretku koji nam užurbano pripremaju svjetski beščutni moćnici. Ako su biskupi Europe, što je vrlo pohvalno,

došli u napaćenu i agresivnim ratom poharanu Hrvatsku, odati počast i kardinalu Stepincu, tada neka svoje aktivnosti usmjere po uzoru na tako vjernog i hrabrog čovjeka i blaženika, odanog katoličkoj Crkvi i Sv. Ocu, koji je u najtežim vremenima očuvao svoj narod i njegov ponos i vjeru u Boga.

Citiram riječi kardinala Stepinca :

"Ako mi, u koje gleda narod ostanemo uspravni u svojem dostojanstvu, teško ćemo stradati, ali ćemo sačuvati narod. Ako li pak popustimo, spasit ćemo sebe, ali ćemo izgubiti narod!!!"

Citiram riječi kardinala Kuharića:

"Ima istina od kojih se ne može i ne smije odstupiti, ima granica na kojima se mora stati, ima položaja sa kojih se ne smije uzmaknuti!!!"

Neka se svi, primarno biskupi a i Sv. Otac prisjete tih riječi i bez straha neka progovore o onome što znatan dio običnog puka diljem svijeta vrlo dobro zna i osjeća na svojoj koži.

DVOJICA SRPSKIH PREDSJEDNIKA U VUKOVARU

Mladen Schwartz, Zagreb

Hrvati Toronta i Kanade, obiju Amerika, Iseljeništva i Domovine! Svi koji ovo slušate! Hrvatska braćo i sestre!

Sretnog li hrvatskog naroda koji je i taj sretni dan dočeka: ne manje doli cijela dva srpska predsjednika, dva pajdaša iz netaknutih jugo-obitelji, Joso i Boro (jedan doduše više četničke, drugi više partizanske usmjerbe), u Hrvatskoj, u herojskom, mučeničkom Vukovaru, poprištu veličanstvene hrvatske epopeje. Što će oni tamo? Oni će tamo – a što drugo negoli, na svetim grobovima hrvatskih ratnika, hrvatskih civila, podgrijavati krepano bratstvo-jedinstvo!? Tko su protagonisti ovoga euforičnog brzometnog festivala sentimentalizma, ove, kako braća Srbi vele, srceparateljske melodrame, ovoga kiča i šunda licemjerne isprike, lažnoga oprosta, zločinačkog ravnovjesja krivnje..., ove „nove stranice istorije“, kako se na svom jeziku izrazio uvaženi gost? O jednomu od dvojice već dostatno znamo, to je naš dobroćudni, ljigavi i prozirni gazda-Joso, koji se je do sada već toliko puta i tako uvjerljivo potvrdio kao izvrstan, nenadmašiv predsjednik svih Srba i židova u RH, a navlastito neprijateljske nam Eunije te srodnih protuhrvatskih sablasti, da ga svaki normalni Hrvat normalno mora doživjeti kao veleizdajnika.

A pajdo mu, bata-Bora Tadić? Puno se, po običaju, nagađalo u puku, ali sve se točno zna. Ne, nije mu majka iz roda slavnoga Francetića, nego je obična psihijatričica (iz velike plejade srpskih polit-psihijatara: Karadžić, Rašković, Stanimirović i ostali; no imali smo jednoga takvoga i na našoj strani: časnoga doktora Jovu Bamburača), psihijatričica dakle Nevenka Kićanović, čija se mati, prešavši iz Like u bosansku Bijeljenu, udala tamo za stanovitog Strahinju. Nema problema, sve Srbin do Srbina. Otac pak

predsjednikov, Ljubomir – Ljubo, suutemeljitelj Borisove „demokratske stranke“, također nije nepoznanica. Crnogorski partizan, brat četnika kojega su partizani odbili strijeljati, pa sami zaradili metak. Dosljedni jugo-komunist, praksisovac, srpski akademik, premda nema potvrde da je sudjelovao na Memorandumu ili ga potpisao. Možda jest, ne bi bilo čudo.

I tako dakle, doplovio Boris Tadić preko Dunava nizozemskim tankerom „Golubica“ na hrvatsku stranu, a egzaltirana posthrvatska općila priopćuju o oduševljenom dočeku i pljesku. Jest, okupilo se na obali par desetaka znatiželjnika, uključiv srpske mu sunarodnjake i osiguranje. Netko je od njih valjda i zapljeskao, a nije se vidjelo Stanimirovića, dobitnika Karadžićeva odličja za junaštvo u ratu protiv Hrvatske. Netko je valjda došapnuo bljedunjavom Josi da bi to možda ipak bilo previše. I u pauzi između susreta s hrvatskim žrtvama i srpskim krivcima, položio je Tadić na Ovčari vijenac s natpisom „Nevinim žrtvama“, kao da ima i onih drugih. Već viđeno? Da, viđeno na Bleiburškoj ploči auktora Bože Vukušića.

Još jedanput: što će oni tamo? Eto – jedan da izusti takozvanu ispriku, drugi da taj čin u ime svojih podanika pozdravi. Tadić se Hrvatima ispričao kako mu je naložila Eunija, da bi, netko reče, mislim Đapić, Srbija „čižmama od sedam milja“ umarširala u tu grobnicu naroda. Tadić je zvijezda, on je *simpa*, on je „prvi srpski predsjednik“ koji je to, koji je tako i ovako, itakodalje, itomuslično. Prije dolaska, rugajući se likvidiranim Hrvatima, rekao je da se budi sa Severininim pjesmama, kao da je Severina Hrvatica, a ne „beograđanka“, i kao da je to dokaz ispravnog odnosa spram hrvatskoga naroda! Vjerojatnije je da sluša onu o Slobi, mesu i salati, i čudno da ga kolega Joso nije njome pri dočeku razveselio. Ali dobro. Tadiću je ova mala žrtvica u Vuko-

varu dobrodošla, tek je zaradio nešto kritike svoje zdrave nacionalne desnice, koja u njegovoj gesti vidi poniženje, padanje na koljena, a neki Srbo piše: samo je još bre mogo da im se izvini i što im mi Srbi iz Kraljevo poslasm o zemljotres. S hrvatske strane teško da bi se išta moglo shvatiti kao ozbiljnija kritika ove skandalozne i nečasne provokacije i poniženja hrvatskih žrtava: malo blage kritike iz središta HSP-a, dvojici srbo-lidera okrenuta leđa žalosnih vukovarskih majki zaokupljenih moljenjem krunice, i to je sve. Braniteljskim je udrugama netko začepio gubec: nisam, barem do sada, vidio ni čuo niti jednu riječ jasnoga prosvjeda.

Jer, ne treba nama Tadićeve isprike, danas se za sve i svašta ispričavaju političari, lopovi, Crkva... Isprike nemaju velike težine ako ih ne prate djela, one su najčešće neiskrene, licemjerne, iznuđene, ukalkulirane u neku očekivanu korist. Boris Tadić uostalom je svojim obožavateljima jasno stavio do znanja da im se „izvinjava“, da „žaluje“, da ukazuje „poštu“ (to na srpskom znači „štovanje“, „poštovanje“, osobito mrtvoga) – u osobno ime, kao privatna osoba. Dakle ne kao predsjednik, ne u ime Države Srbije. Osim toga, ispričao se samo za Ovčaru, a općenito pitanje agresora i žrtve velikodušno je prepustio „pravnicima i istoričarima“. Tadić može pripadati lijevom krilu srpske politike, može u očima srpskih nacionalista s pravom biti viđen onako kako mi vidimo ubogoga Josipovića, ali u Srbiji stvari stoje drugačije. Tamo je i ljevica najvećim dijelom nacionalna, tamo i liberalni demokrati ipak nešto drže do nacionalne časti. Nema srpskoga političara koji će u Hrvatskoj priznati da je Srbija nepravedno napala Hrvatsku. Uostalom, uvijek im je na raspolaganju ne posve besmisleni argument po kojemu

je u času agresije zapravo postojala zajednička jugovina, a u njezinim okvirima ne može biti agresije, nego tek možda samoobrane od secesije. Mi nemamo razloga, a ni prava, od Srbina očekivati takvo poniženje. Poštujemo neprijatelja, ali sklopimo s njim častan mir, mir s kojim za neko vrijeme mogu biti zadovoljne obje strane, sve do novoga rata, koji, unatoč naivnim iluzijama dobroćudnih pacifista, jednoga, ne tako dalekog dana zasigurno slijedi.

Ovako kako je spektakl režiran, međutim, on je kao stvoren da oduševi hrvatske ravnovjesce. Ovdje Ovčara, tamo Paulin Dvor. Ovdje srpski genocid, tamo beznačajni čin samorazumljive pravedne odmazde, *kolateralna šteta* nastala u malom, zanemarivom prekoračenju nužne samoobrane, ali u sklopu skrajnje nužde u kojoj se, vapeći za nacionalno-državno slobodom, našao hrvatski narod. Svaki sitni hrvatski ispad bio je strogo kažnjen, a jedan od hrvatskih guvernera, general Jacques-Paul Klein, svojedobno je bio abolirao 15 ili 20 tisuća srbočetničkih ratnih zločinaca. Sada Tadić ravnovjesi poput hrvatskih biskupa na Bleiburgu i u Jasenovcu, a na prigovore uzvrća: „Ko misli da izjednačavamo, ne razume!“ Doista? A što onda znači njegov vapaj za uvođenjem zajedničkih srbo-hrvatskih udžbenika povijesti? A što znači njegova, ne tako davna izjava, dana naravno u Srbiji, a

sada u Vukovaru od Hrvata sramežljivo zaboravljena, izjava dakle kako je „Oluja“ – zločin? To nije „izjednačavanje“?!

Što je svojim vukovarskim prenemaganjem dobio srpski predsjednik? Dobio je olakšicu za ulazak Srbije u Euniju. On misli da je to za Srbiju dobro, neka mu bude. Možda ga netko na vrijeme svrgne poput predšasnika mu Đinđića, pa od toga ne će biti ništa. A što je dobila Hrvatska? Dobila je nekoliko papira iz medicinske dokumentacije vukovarske bolnice, po prilici nalik onomu što je ponosno bio donio Joso iz Beograda, od cijeloga opljačkanog blaga vratila su mu prekodrinska braća, ironično i porugljivo, jednu srpsku ikonu. Što je još dobila Hrvatska? U puku se čuje, poput onoga što reče spomenuti Srbo, kako smo dobili potres iz Kraljeva. Ostaje nada, mniju naivčine, kako će sada zločinac Hadžić u Haag. Pa i da je tako, zar se u Haagu sudi našim neprijateljima? Zar na vremenske kazne? Zar s dva desetljeća zakašnjenja? Umjesto da im se sudilo odmah, ovdje i drakonski! Sve drugo nije doli groteskna karikatura pravde! Napokon, nadaju se neki možda i ratnoj odšteti. Ali nju ne će vidjeti. A isplatom odštete trebalo je uvjetovati i najmanji korak u poboljšanju susjedskih odnosa, jer Srbija nam jest susjed, i bit će to do propasti njihove ili naše, jer na Mjesec ne možemo ju katapultirati, premda bi dobro došlo. Srbi najavljuju i da će obnoviti pet ulica u Vukovaru: možeš misliti. Ono što smijemo očekivati jest jedino povlačenje hrvatske tužbe za srpski genocid (a i one obratne, srpske, koja ionako temelji tek na prkosu). Jaca doduše veli, ne povlačimo tužbu. Joso veli, a i mi skupa s njim: vidjet ćemo! Nadasve, očekivati nam je još masovniji priljev izbjeglih Srba, povrat na mjesto zločina, još više srpskih povlastica, srpskoga jezika i srpske ćirilice.

Ovo što se upravo dogodilo u Vukovaru, to nije izraz hrvatskih potreba i interesa, to nije sukladno hrvatskoj nacionalnoj časti, hrvatskom ponosu i dostojanstvu. Prihvaćamo, ali tek nakon dostatno dugog vremena, takozvanu normalizaciju s Državom Srbijom. No nikako iz pozicija ljigavog uližiš-

tva, dodvoravanja, popuštanja, ne pasivno i reaktivno, nego aktivno, konstruktivno i borbeno. Ali za to se, još jedanput, hoće prave, velike i jake, pobjedničke i neslomljive Države Hrvatske. Takvu će i Srbi poštovati, i s takvom će biti spremni sklapati sporazume na obostranu korist. Ovakvoj kakva je danas, oni se mogu samo nadmoćno uz prijezir izrugivati, znajući, kao i Eunija, da im je unaprijed zajamčeno i ono što uopće nisu niti pomislili tražiti. Tek kada ponovno osvoji svoj izgubljeni rang, Hrvatskoj ne će biti potrebne prijetvorne neprijateljeve isprike, i ne će im se djetinjasto veseliti na svoju štetu.

U međuvremenu, Boris će nas Tadić, ovoga puta službeno i bez „izvinjenja“, kao pravi predsjednik, još jednom usrećiti svojom nazočnošću, u Zagrebu, a naravno i u takozvanoj „srpskoj krajini“, gdje će susresti svoje petokolonaše. Bit će to koncem ovoga mjeseca studenoga. U međuvremenu, doći će valjda opet red na Josipovića da se „izvinjava“. U međuvremenu, mladež će „naših dvaju naroda“ nastaviti što je ovih dana započela na Dunavu: bacati u Dunav crvene ružice u znak ominozne najave novoga bratstva-jedinstva, novi dakle neodgojeni i indoktrinirani naraštaj koji nam, ignorirajući sva katastrofalna iskustva i sve nebrojene žrtve, ponovno, ispočetka, pripravlja davno viđeno a, na žalost, ne zauvijek pokopano ropstvo. Ali i takozvana pomirba će proći, i lažni će proći mir. Oni se, s „izvinjenjem“ na usnama, već punom parom spremaju na novi pokušaj, na novi osvajački pohod. I Hrvatima će stoga biti mudrije da ne sanjare o vječnom miru kakav mu nameće izrod na vlasti, da ne destruiraju svoju junačku vojsku, da ne vode tuđe ratove i oslanjaju se na tuđe ratnike, nego da se i sami pripravljuju na svoj vlastiti, veliki rat. Ako ne misle konačno biti zbrisani s lica Zemlje od simpatičnih „izvinitelja“ i nositelja „pošte“ hrvatskim žrtvama, poput liberalnog četnika Borisa Tadića.

Sveta borba nastavlja se!

Za hrvatski Dom budimo spremni!

Za i protiv

SUD I TUŽITELJSTVO BIH SU U SLUŽBI BOŠNJAČKOG POLITIČKOG KRUGA

Leo Pločkinić, predsjednik, Croatia Libertas, nevladina organizacija, Mostar

Želimo skrenuti pozornost javnosti kako se Sud i Tužiteljstvo BiH, a posebno Odjel I za ratne zločine, otvoreno stavljaju u političku službu bošnjačkih krugova te ne žele istražiti i procesuirati brojne slučajeve ratnih zločina počinjenih od strane bošnjačke Armije BiH, a po prijavama nebošnjačkih udruženja i nevladinih organizacija te žrtava koje susreću ratne zločince na ulici.

I pored postojanja svjedoka i dokumenata o otvaranju koncentracionih logora u Konjicu i Jablanici od strane Harisa Silajdžića, Tužiteljstvo BiH još ništa nije napravilo, a u javnost plasira političke poruke o „opravdanosti takvih djela u vrijeme rata“. Slobodni su **Safet Čibo**, kojega žrtve susreću na tržnici u Sarajevu. Osumnjičenik za ratne zločine **Dževad Mlaćo** predaje matematiku djeci žrtava u istoj zgradi u kojoj je mučio i ubijao hrvatske žrtve koje mu danas dolaze na roditeljski sastanak. Na slobodi je **Sefer Halilović** koji se u Ha-

agu „izvukao“ zbog masakra u Grabovici, ali mu nikada nije suđeno za sve žrtve i zapaljena sela u dolini Neretve. Svakodnevno svoje žrtve na ulicama susreću i **Atif Dudaković, Esad Humo, Semir Drljević, Ejup Ganić, Dragan Vikić** i ukupno 4.845 osoba koje su indicirane kaznenim prijavama za ratne zločine protiv nebošnjaka zbog kaznenih djela ratnih zločina protiv čovječnosti, lokalnoga genocida, ubojstava, mučenja i zatvaranja civila.

Tužiteljstvo i Sud BiH nikada nisu procesuirali počinitelje kaznenih djela ratnog zločina počinjenih u 444 koncentraciona logora Armije BiH, registrirana od strane Crvenog križa, a nikada nisu uzeli izjavu niti od jednog od 14.444 osobe žrtve zatvaranja i mučenja u tim istim koncentracionim logorima koji su registrirani od strane Crvenog križa od kojih su mnogi u međuvremenu umrli ili se bore s opakim bolestima kao posljedicom mučenja i tortura.

Najavljujemo nove kaznene prijave SIPA-i protiv svih odgovornih osoba u pravosuđu koje je nadležno za procesuiranje ratnih zločina jer bh pravosuđe favorizira Bošnjake kao isključive žrtve, a po pitanju hrvatskih, srpskih i ostalih žrtava do danas nije učinilo ništa.

Zaprepašćuje činjenica koliko je BH pravosuđe korumpirano i koliko je isprepletено nepotizmom, a navest ćemo samo par primjera: tužiteljka **Jadranka Lokmić Misirača** je kuma

Zlatka Lagumdžije, tužiteljka **Vesna Budimir** je sestra **Lidije Korać**, dopredsjednice SDP-a, predsjednica Suda BiH je simpatizer SDP-a, a brojni drugi suci i tužitelji su u stalnom telefonskom dosluhu s predstavnicima tri dominantne bošnjačke stranke: SDA, SBiH i SDP-om BiH.

Nakon brojnih pokušaja da potaknemo Tužiteljstvo i Sud BiH da procesuiraju sve ratne zločine, oni su nas ignorirali. Sve nepravilnosti ćemo prosljeđiti Uredu Europske Komisije za proširenje te ćemo zatražiti obustavu prijema BiH u Europsku Uniju.

Neprocesuiranje kaznenih djela ratnih zločina predstavlja zaustavljanja

procesa pomirenja, narušava uspostavu trajnog mira te ugrožava razvijanje tolerantnih odnosa među tri naroda u BiH. Ovakvo ponašanje bh pravosuđa može dovesti do krvnih osveta između žrtava i zločinaca što može rezultirati i novim nesretnim previranjima u BiH. Apeliramo na Tužiteljstvo i Sud BiH da procesuiraju sve ratne zločine, a ne da favorizira bošnjački politički krug koji stvara okružje u kojemu se bošnjački ratni zločini i zločinci slave kao nešto pozitivno. Suočite se s bošnjačkim ratnim zločinima kako bi rane novije povijesti što prije zacijelile i kako bi se ovo poglavlje povijesti zatvorilo.

NEDALEKO OD BREŽICA OTKRIVENO MASOVNO GROBIŠTE

ŽRTAVA PORATNIH SKUPNIH UBOJSTAVA

Vlado Zagorac, "Večernji list" – priredio Dragutin Šafarić

Nedaleko od Brežica, točnije na poljima zvanim Osredki koja se kod sela Mosteca rasprostiru sjeverno od rijeke Save, otkriveno je novo masovno grobište žrtava poratnih masovnih ubojstava u Sloveniji.

Žrtve su uglavnom ustaše i domobranci te članovi njihovih obitelji, piše jučerašnji ljubljanski list Dnevnik navodeći izjave neimenovanog (zbog ranijih je sličnih izjava imao teškoća) sugovornika koji se sjeća da je mnogo ljetnih noći 1945. godine zaredom slušao rafale strojnica pokraj protutenkovskog jarka na tim poljima.

On tvrdi da su zarobljenike i članove njihovih obitelji počeli ubijati nedaleko od Save i s punjenjem jarka su se pomicali prema glavnoj cesti. Koliko je meni poznato, počeli su ubijati ustaše zarobljene u sutjesci kod Krškog, gdje je, navodno, došlo do takvog pokolja da su partizani mrtve ustaše bacali u Savu, a tadašnji mi je seoski skelar, Horvatičev Andrej, rekao da je Savom plivalo

toliko leševa da su neprestano udarali u kormilo broda, što mu je gotovo onemogućilo vožnju preko rijeke, izjavio je neimenovani sugovornik dodavši da je to trajalo sve do jeseni. Njemu je jedan vozač kamiona tada pričao da su na strijeljanje u Osredke tijekom noći prevezli čak 800 ljudi vezanih telefonskom žicom.

List dodaje da je teško govoriti o broju tamošnjih žrtava, no tvrdi se da je kod Brežica pokopano nekoliko tisuća, ako ne i **desetaka tisuća ljudi koje su partizani ubijali bez sudskih postupaka**. Dnevnik navodi mišljenje predsjednika općinske organizacije Saveza boraca Martina Kolara koji tvrdi da su na tom području Nijemci htjeli postaviti crtu obrane duž granice s Hrvatskom, preko Dravskog polja, sve do granice s Austrijom, ali ih je iznenadilo brzo približavanje fronte iz Hrvatske te su od gradnje morali odustati, a prije bijega pobili su sve zarobljenike i partizane.

MIRIS EUROPE NA HRVATSKOM JUGU

Interview: Đivo Bašić, Dubrovnik

Pitanje:

Pa, cijenjeni g. Bašiću, osjeća li se miris Europe, tamo dolje na hrvatskom jugu?

Odgovor:

Osjeća se već stoljećima, a to je u slučaju Hrvatske oduvijek. Uvijek smo branili tu Europu, a ona je tu našu dobru volju i odanost domovini zapravo iskorištavala. Hrvatska je bila brana prema Istoku, a hrana prema Zapadu. Čak i na hrvatskom jugu je razvidan prežitek jugoslavenstva, pa se često ta strana svijeta „jug“ smatrala svojevrsnim prefiksom od „jugoslavenski“. Ako pogledate povijest, lako je razlučiti i zaključiti da je naziv „hrvatske Atene“ Dubrovnik itekako zaslužio i svojim postojanjem to potvrđuje i danas.

Pitanje:

Taj europski miris, doživljavate li kao nešto posebno ili biste mogli zasvjedočiti da i Dubrovnik, sam po sebi, europski miriše?

Odgovor:

Dubrovnik europski miriše, ali to je miris vjekovne kulture (povijesti pomorstva, umjetnosti, književnosti), a ne smrad pljačkaški nastrojenih EU- i ostalih multinacionalnih kompanija. Nažalost, svijet u većoj mjeri ne vidi da postoji razlika između lijepih želja i nastojanja unija i pravog stanja stvari nakon predpristupne bitke za bilo kakvu uniju ili asocijaciju. Čovjek može promisliti da treba uhvatiti što bolju poziciju, ali pravo pitanje je zbog čega, koga i za čiji to napredak: većine ili možda pojedinaca? Tako npr. povećanje cijena ulaskom u EU direktno pogađa veće slojeve stanovništva neke države, ali one koji gorljivo zagovaraju ulazak vjerojatno tješi činjenica što će im se, birokratski logično, znatnije povećati plaće. Ovdje se opet radi o manjini nekog naroda – drugim riječima, onima koji ne žele dobro cijelom narodu.

Pitanje:

Vi ste Dubrovčanin. Otkad?

Odgovor:

Dubrovčanin i stanovnik Dubrovnika sam od rođenja. Korijeni vuku i po ocu i majci zapravo u Poljica (Splitsko-omiška Zagora; Gornja Poljica), pok. baba po ocu mi je podrijetlom iz Baške Vode, a pok. baba po majci iz Stona. Oba su djeda (što je slučajnost) podrijetlom zapravo iz Poljica, te im je Dubrovnik bio ostvarenje sna „trbuhom za kruhom“, a obojica su umrla relativno mladi (40-ak godina).

Zanimljivo je da su tijekom ove naše hrvatske nesretne, ali ponosne povijesti Dubrovačka i Poljička Republika bile slobodne. Naravno, dok Zapad nije upleo svoje ruke jer im više nisu odgovarale slobodne državonsne tampon-zone.

Pitanje:

Znači li to da su Vam i korijeni dubrovački?

Odgovor:

Pa, znači, jer su mi i otac i majka rođeni u Dubrovniku, a u nasljedovnom smislu imam i dubrovačkih i nedvojbeno hrvatskih korijena.

Pitanje:

Tad u sebi zacijelo nosite tradicijske dubrovačke osobine, otvorenost prema cijelom svijetu, ali biti svoj, kao mali živjeti u sjeni velikoga?

Odgovor:

Nastojim nasljedovati stečevine ovog dubrovačkog kraja. Uvijek je Dubrovnik bio otvoren prema cijelom svijetu i u duhovnom i u materijalnom smislu. Uvijek sam velikim smatrao ljudska dostignuća koja služe čovječanstvu u cijelosti, a ne parcijalnosti, ali velike su i pljačke koje se odvijaju u sjeni velikih. Mali trpe sjene, ali doći će bolje vrijeme. Uvijek je u povijesti tako: zaziva se neko bolje vrijeme, a kad ono dođe, postoje u začetku određeni predznaci i klice raspada takvog boljeg „vremena“, ako je uopće takvo i bilo.

Pitanje:

Ne smeta, pritom, što je taj veliki netko s drugčijim životnim nazorima, druge vjere, protuslovnih ciljeva u odnošaju na malog?

Odgovor:

Đivo Bašić

Uvijek sam na čovjeka gledao kakav je čovjek: dobar ili loš, ako se mogu izraziti takvom, crno-bijelom relativnom pristranošću. Drukčiji životni nazori ostaju takvi sve dok ne ugrožavaju samobitnost, fizički, duhovni i moralni integritet nekog čovjeka, skupine ljudi ili neke nacije jer u suprotnom se to može nazvati (štihijskim) ugnjetavanjem ili terorizmom. Što se tiče druge vjere, dubina problema ne leži u njoj već u dubini štovanja te vjere. Toleriram sve vjere, ali ovaj život mi je predestiniran (unaprijed određen) katoličanstvom, te ću kao takav i u skladu s njime i živjeti sve dok dišem. Nikad na nikoga ne bih dignuo kamen jer se u Svetim knjigama osuđuju huškanje i ubojstva, te misli, riječi, djela i propusti koji nisu u skladu s nazorima uljuđenog življenja. Nije problem u tome hoćete li se pričestiti i kruhom i vinom, hoće li vam svećenik biti u svečanom misnom ruhu ili civilnom odijelu, hoćete li ili nećete u nešto vjerovati, već je problem u tome što se ne sluša glas zapisa Svetih spisa i ljudske nutrine. Taj glas kaže da je ovaj život podskup vječnosti i same smrti, te je misao

o uzvišenom, neprolaznom cilju utkana u svakog čovjeka (iako smo prolazna bića). Druga je pak stvar što će netko nedjeljom (ili drugim blagdanom) poći na misu, ili pak nešto lijepo zamisliti i(li) reći s tribine, a sutra će staviti balvane na put ili iz državnog proračuna pokrasti milijune Kuna. To je problem malih ljudi: čovječanstvo se ziba između velikih lopova i malih poštenjaka. Nije teško biti smeće, ali ono prečesto ne završava u kontejnerima i odlagalištima smeća. Upravo je postojanje EU samo po sebi protuslovni cilj: birokratsko opterećenje na račun poreznih obveznika članica, umjesto da bude rasterećenje. Mali se narodi neprestano gaze da bi veliki (pojedinci) mogli bolje živjeti.

Pitanje:

Bi li i Država Hrvatska mogla odabrati, na neki izvediv način, ulogu toga malog?

Odgovor:

Hrvatska je zapravo mala, ona je potkovičasto zabijeni klin u leđa ili, ako hoćete, prsi Europe. Pa, ima i u ostatku Zapadne Europe ljudi koji misle. Nije valjda da bi kojem „plemiću“, u slučaju seciranja tijela, pronašli da nema mozak, kao što je to svojevremeno zapisao Dubrovčanin Benedikt Kotruljević iz roda Kotrulj. Hrvatska je ma-

la, ali to je prednost jer u maloj boci špirit stoji. Imamo potencijala da budemo kulturna, turistička i ekološka sila, ali to se mora postići socijalno-ekološkim kapitalizmom (neka vas ne zavara ovaj soc-momenat), a ne igranjem kapitalizma čije kolo vode bivši boljševici koji su se nakrali i još uvijek kradu. Nikad im nije dosta. Pa, valjda će se zasititi na grobljima jer ne mogu sve potrošiti tijekom života.

Pitanje:

Bi li, bi li ... Sve same pretpostavke tipa što bi bilo, kad bi bilo ... Nu, što je sa zbiljom? Treba li Republika Hrvatska ući u Europsku Uniju?

Odgovor:

Pravo pitanje i odgovor bi trebao biti taj da je puno razumnije da EU nikad nije ni postojala. Uostalom, trnovit je bio put do dogovora takvih zemalja. One su zauzele vodeće pozicije, te sad sišu male zemlje putem bankarske logistike. Kada bi RH baš željela ući u EU, onda je još prije otvaranja bilo kojeg pristupnog poglavlja pregovora trebalo napraviti referendum, tako da ne trošimo novce uludo i za lude glave. Nadalje, trebalo bi zakone EU uskladiti s inačicama nekih hrvatskih koje treba poboljšati, a ne obrnuto. Trebamo imati prav(n)ovaljani

Zakon o vodi i vodenim resursima (ili gospodarenju vodom/ma/), a ne da mi tamo neki mazgun dubokog špaga ide prodavati vlastitu vodu. Nema nikakvog usklađivanja RH-zakona s onim EU, već obrnuto, treba postavljati uvjete. Uostalom, daleko smo mi od EU-razine brutto-nacionalnog dohotka, tako da nas neće primiti barem do 2015. godine.

Pitanje:

Blagodat i sigurnost, koja odatle slijedi?

Odgovor:

Nema nikakve blagodati za većinu, već samo za pojedince (osobito one koji „prijave“ patente, imaju velike plaće, te naplaćuju 2-3 puta veće cijene od onih u EU).

Pitanje:

Odnosno, nedaće i opasnost, koje također ne treba zanemariti?

Odgovor:

Nedaće nikad ne treba zanemariti jer one neprolazno (uz biljege) utječu na ljudski život. Pa, mi bi ulaskom u EU mogli postati stranci u vlastitoj zemlji! Neću uopće spominjati iseljavanje jer dosta toga čujem da je ljudima više dosta ove pljačkaške zemlje.

Pitanje

Ma, govoreći otvoreno, hoćemo li u Europsku Uniju ući kao Hrvati, da bi nakon nekog vremena ostalo samo povijesno sjećanje na nekada slavni tro-tisućljetni hrvatski narod?

Odgovor:

Tako je. Mi ćemo postati sjećanje, skica, zamišljaj povijesti, a mogli smo biti sjajna i poštena sila. Kad kažem „sila“, to ne znači da nekoga na nešto treba prisiljavati da bi sila (p)ostala sila. Nikad ne treba srljati naprečac bilo gdje, a naročito u EU.

Pitanje:

Na kraju – možda i Dubrovnik promijeni ćud, pa postane, trendu prilagođeni, Golfo-grad?

Odgovor:

Iza Srđa je velika šansa za Dubrovnik, a svi znamo da golf nije jedini sport na ovom svijetu. Uostalom, sportski tereni se mogu graditi i bez nekog pristranog Zakona o golfu. Problem je gradnje da gradi onaj tko ima novca. Ako je taj spreman Gradu Dubrovniku u gradski proračun isplatiti barem 2 milijarde Kn (+ sredstva za lokacijske i građevinske dozvole) kao kompenzaciju građanima Dubrovnika, onda možemo zažmiriti

golf i ostalim sportskim terenima koji se ne bi prskali pesticidima, već bi se šišala samonikla trava (zamislite, zovu je „engleskom“ travom – zašto nije npr. ganska, urugvajska ili bangladeška?). Ali ako netko misli graditi Golfo-grad, a ne dati veći iznos Gradu Dubrovniku već crpiti gradski proračun, onda taj pak nije normalan ili mu je to lijepa namjera i nakana (p)ostati u budućnosti.

Pitanje:

Bez zlobe?

Odgovor:

Dubrovčanin Tomo Basiljević-Bassegli (1756.-1806.) zapisao je esej *Remarques sur les petites villes et sur les petis (sic) États* (Prijevod: Žarko Muljačić, Bilješke o malim gradovima i o malim državama, *Dubrovnik*, god. XIII, br. 4, Dubrovnik, 1970, str. 132, 135, 137), gdje, između ostalog, stoji: "...Jedan veliki engleski pisac kaže da je ogovaranje mnogo snažnije u malim engleskim gradovima nego u samom Londonu. U Londonu čovjek vidi i kritizira i suviše svijeta pa se zadovoljava time da 'pobire' samo njihove budalaštine. Jedini razlog koji

prisiljava ljude da počnu nekoga ogovarati je stvarna ili zamišljena uvrijeđa koju im je, kako drže, netko nanio. Međutim, u malim gradovima gdje iste obitelji stanuju stoljećima u istoj kući, ogovara se cijelo rodoslovno stablo: iznose se prigovori i pričaju svi grijesi svake generacije u uzlaznoj liniji. Tu ćete čuti svega i svačega o tome kako je netko stekao imanje koje posjeduje i sudeći po onome što vam se servira, nijedno se imanje ne nalazi u rukama svoga zakonitog vlasnika. Pričaju vam ljubavne doživljaje gizdelina i namiguša koji su pod zemljom već tri stoljeća i zabavljaju vas skandaloznim zgodama osoba kojih bi ime davno bilo palo u zaborav kad im se ne bi mogao postaviti neki prigovor sa svrhom da se sramoti njihovo potomstvo. U velikim se gradovima brzo zaboravljaju neprijatelji i neprijateljstva jer ljude koje ne volite rijetko susrećete. U malim su vam gradovima svi ti ljudi uvijek pred nosom. Neka vrlo pobožna starica rekla mi je nekoć u nekom švicarskom malom gradu: 'Ne ljutim se više na zlobnike u našem gradu jer ih ima mnogo i nepopravljivi su ali me ljuti što poslije Posljednjeg suda treba da uskrsnem s njima'. 'Utješite se', odgovorio joj je Basiljević, 'možda se to neće dogoditi'...'. Dodajmo i nadajmo se da neće na taj način.

Pitanje:

Ili kao čavke?

Odgovor:

Nadalje dodaje: "...U pravilu su zemaljska gospoda u međusobnoj zavadi. Ponekad bi se reklo da se vole, a drugi put da će jedan drugoga rastrgati, ali ni jedno ni drugo se nikad ne događa. ...Ni u jednom tajnom državnom

savjetu ne govori se i ne vijeća duže o sudbini Europe nego što se u abderitskom [po romanu Ch. M. Wielanda, *Die Abderiten*] vijeću diskutira o nekom kokošinjcu. Kad se čovjek po nesreći zatekne u takvom vijeću, ako ne prati pažljivo, kao da se nalazi na vijećanju bogova, sve gluposti koje se tamo izgovore, biva smatran izdajicom domovine. Kad čovjek uvidi da građanska oholost, neznanje i glupost vrijede neizmjereno više nego razum, da najuža i najtvrdja glava bestidno nadjačava ostale i da njena dreka sama usmjerava duhove i pridobiva srca, da su svi zraci prosvijećenosti i zdrava razuma prezreni, da se filozofija smatra ludošću, a sloboda pobunom; kad čovjek spozna da onaj koji sve ne amenuje postaje nesimpatičan, da je podložnost jedina vrлина koja se sviđa, da blatne duše imponiraju volovskim glavama i mačjim srcima, onda samo bijeg, povlačenje i samoća mogu spasiti pošteni čovjeka. ...".

Pitanje:

Ništa više. Sve ste zagonetke odgonetnuli?

Odgovor:

Dosta je zanimljiva njegova "berekinska" zagonetka koja je donešena u radu: Žarko Muljačić, Tomo Basiljević u Göttingenu, *Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku*, sv. XXXVI, Dubrovnik, 1998, str. 241, bilj. 57, a koja glasi: "To five and five and fifty five the first of letters add: you'll find a thing that enjoys a king and makes a young man mad", ili u slobodnom hrvatskom prijevodu: "Petici i petici i pedesetpetici dodaj prvo od slovâ [prvo slovo abecede]: (pro)naći ćeš [onu] stvar koja raduje vladara i čini mladog čovjeka ljutitim". (Rimskobrojčano rješenje: V - V - LV - A).

SPREMAN SAM STATI I BRANITI CRKVENU IMOVINU

Interview: uзорiti kardinal msgr. Vinko Puljić - razgovarao Leo Pločkinić, Mostar

Povodom pokušaja deložacije uзорitog kardinala msgr. Vinka Puljića iz njegove rezidencije te velikog broja protjerivanja Hrvata katolika iz Sarajeva i napada na njih dat nam je povod da obavimo razgovor s Uzoritim kardinalom koji je našao vremena da nam odgovori na ključna aktualna pitanja.

Pitanje:

Kakvo je trenutno stanje u svezi pokušaja Vaše deložacije iz rezidencije koja pripada Katoličkoj Crkvi još od 1895. godine?

Odgovor:

Sva politička i društvena javnost je upoznata s činjenicama, kao i sa sudskom presudom. Veoma je veliki broj građana izrazio čuđenje i negativno reagiranje prema ovoj odluci. Zahvaljujem svim građanima koji su izrazili svoju podršku obrane prava na privatnu imovinu Crkve. Posebno hvala medijskim djelatnicima koji su ukazali na nepravdu koja se čini katoličkoj Crkvi. Sada čekamo razvoj situacije, da razum pobijedi i da se nađe jedno rješenje, koje država i te kako može riješiti, da se zakon ne povrijedi, a da se ispuni dodjela stana Smajoviću.

Pitanje:

Ako se deložacija nastavi, kako ćete se postaviti prema deložiteljima?

Odgovor:

Ja sam jasno rekao kako sam spreman stati i braniti crkvenu imovinu. Izjavio sam da samo preko mene mrtva mogu ući u ovaj Ordinarijat. Kod toga i ostajem. Moja je dužnost čuvati i braniti crkvenu imovinu. Ničije ne otmamo, ali svoje imamo pravo braniti.

Pitanje:

Koliko ima katolika u Sarajevu i pod Vašom jurisdikcijom i koji su problemi vezani s pastvom te kakav je njihov položaj na dominantno bošnjačkom teritoriju?

Odgovor:

Kako još nema popisa stanovništva, često se brojkama manipulira. Tako naše brojke koje imamo nisu precizne, ali otpirilike ukazuju na globalno stanje. Prije rata je u Vrhbosanskoj nadbiskupiji živjelo oko 520.000 katolika. Sada ih je oko 200.000. Pitam se da li su se ikada zabrinuli odgovorni gdje su mi ostali vjernici. U cijeloj BiH je bilo oko 820.000 katolika a sada ih je oko 450.000 katolika. U samom Sarajevu prije rata je živjelo oko 30.000 katolika koji su redovno komunicirali s Crkvom, a još je toliko bilo onih koji su skriveno živjeli. Sada ih prema statistici našoj jedva ima oko 12-15.000 katolika.

Svi se oni kunu da su za suživot, ali kada koji katolik traži posao, ili neke administrativne stvari, odmah je jasno gdje živi i da nema jednaka prava. Niti naši predstavnici u vlasti nisu podupi-

rali opstanak i ostvarenje njihovih prava. Međunarodni predstavnici nisu zainteresirani o tome govoriti niti pokazuju za to interes.

Pitanje:

Zašto svijet šuti nad etnocidom, kulturocidom i etničkim čišćenjem Hrvata iz BiH u miru te kršenjem temeljnih ljudskih prava?

Odgovor:

Nije razumljivo, ukoliko se ne uočava u cijeloj Europi jedan negativan stav prema svemu što je katoličko. Hrvati su krivi jer su katolici. Oni koji misle da će riješiti BiH samo s dva naroda, jer računaju s brojnim i jačim, njima odgovara ovakav stav prema Hrvatima nad kojima vrši etnocid, kulturocid i etničko čišćenje. Još je čudnije da su tu klimu dugo godina nametali kao kompleks i Republici Hrvatskoj, koja se bojala jasniji stav zauzeti prema nama. I danas je u Hrvatskoj javnosti prejak animozite prema Hrvatima u BiH.

Pitanje:

U pitanju ustavnih promjena, koje Vi rješenje zagovarate kao najbolji okvir institucionalne zaštite bh Hrvata i usput, smatrate li da je ostala Hrvatska Republika Herceg-Bosna kako se ova teška institucionalna kršenja ljudskih prava ipak ne bi događala?

Odgovor:

Nije mi jasno na koji način zaštititi naša jednaka prava. Bila je Herceg-Bosna, pa ne znam zašto je Hrvatska toliko inzistirala da mora odmurijeti. Vidimo kako se sadašnji politički predstavnici Hrvata odnose prema Hrvatima izvan većinskog dijela, a isto tako se vidi kako se partneri u vlasti odnose prema nama koji s njima živimo.

Pitanje:

Što biste poručili hrvatskim političarima?

Odgovor:

Nisam pozvan dijeliti lekcije političarima, ali ako budu voljni razgovarati, uvijek sam otvoren za susrete i razgovore. Vjerujem da bi se kroz razgovore mnoge predrasude razbile. Njihova je dužnost vratiti narodu samopuzdanje i otvoriti perspektivu ostanka i opstanka na svojoj grudi.

Pitanje:

Što biste poručili hrvatskome narodu u BiH kao visoki vjerski katolički autoritet?

Odgovor:

U svakoj svojoj propovijedi šaljem poruku nade i ohrabrenja. Pozivam da budemo vjerodostojniji

katolici. Ne dati se obeshrabriti, nego dići glavu gore i puni pouzdanja u Boga hrabrije se zauzimati za opstanak i jednaka prava u ovoj zemlji koja je i naša Domovina.

DIREKTOR OPĆE UPRAVE ZA PROŠIRENJE MICHAEL LEIGH U POSJETU HRVATSKOJ

Glavni direktor Opće uprave za proširenje Europske komisije Michael Leigh službeno je posjetio Zagreb 4. listopada. Sastao se s ministrom Bošnjakovićem kako bi razmotrili postojeću situaciju vezanu za **reformu pravosuđa, borbu protiv korupcije i temeljna prava** (pregovaračko poglavlje 23). Leigh je ministra pravosuđa obavijestio da Europska komisija ima snažnu želju

izvijestiti zemlje članice EU-a o značajnom napretku i konkretnim postignućima ostvarenim u ispunjavanju pregovaračkih mjerila u poglavlju 23. Prilikom posjete Hrvatskoj, Leigh je uz državnog tajnika u MVPEI-a Andreja Plenkovića **supredsjedao redovitim Političkim dijalogom između EU-a i Hrvatske**.

SLUŽBENI POSJET ŠEFA DELEGACIJE EU PREDSJEDNIKU RH

Šef Delegacije Europske unije u Republici Hrvatskoj, veleposlanik Paul Vandoren, službeno je posjetio predsjednika Republike Hrvatske Ivu Josipovića. Tom su prigodom razmotrili proces pristupnih pregovora Hrvatske i EU-a, s **posebnim naglaskom na pravosuđe i temeljna prava** (Poglavlje 23), gdje su prepoznali ostvareni napredak.

Dotaknuto je i pitanje restrukturiranja brodogradilišta. Predsjednik Josipović i veleposlanik Vandoren složili su se da hrvatskim građanima treba jasno i pravodobno priopćiti pogodnosti i prilike pristupanja **Europskoj uniji**.

JAČANJE I POBOLJŠANJE UNUTARNJE FINANCIJSKE KONTROLE U JAVNOM SEKTORU U RH

Svečanost zatvaranja *twinning light* projekta „**Daljnje jačanje i poboljšanje unutarnje financijske kontrole u javnom sektoru u Republici Hrvatskoj**“ financiranog u sklopu programa IPA 2007, održano je 9. rujna u organizaciji Ministarstva financija i Delegacije Europske unije u Republici Hrvatskoj. Cilj projekta vrijednog 250.000 eura bio je **unaprijediti postojeći sustav unutarnje financijske kontrole u javnom sektoru Republike Hrvatske**

koji se sastoji od financijskog upravljanja i kontrole te od unutarnje revizije.

Rezultate projekta predstavili su gospođa Danijela Stepić, ravnateljica Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija, te gospodin Joe Dobbin, voditelj projekta iz tvrtke NI-CO iz Sjeverne Irske, a u ime

Delegacije uzvanicima se obratio Paolo Berizzi, savjetnik pri Delegaciji.

SASTANAK VELEPOSLANIKA BANDORENA I msgr. SRAKIĆA

Veleposlanik Paul Vandoren sastao se 23. rujna s predsjednikom Hrvatske biskupske konferencije i nadbiskupom đakovačko-

srijemskim, msgr. Marinom Srakićem. Sastanak je bio prigoda za razmjenu stajališta o nizu pitanja vezanim uz pristupanje Hr-

vatske Europskoj uniji. Veleposlanik Vandoren je izvijestio msgr. Srakića o trenutnoj situaciji u pregovorima između EU-a i Hrvatske, a među preostalim zadaćama prije zatvaranja **pregovora naglasio je reformu pravosuđa, borbu protiv korupcije i**

restrukturiranje brodogradilišta. Oba su se sugovornika u potpunosti složila da je kontinuirano pružanje relevantnih i činjeničnih informacija o procesu pridruživanja Hrvatske Europskoj uniji od najveće važnosti.

NIN - NACIONALNI POBJEDNIK ZA EUROPSKU DESTINACIJU IZVRSNOSTI

Povodom **Europskog dana turizma** u Bruxellesu je 27. rujna održana svečanost na kojoj je 25 europskih gradova proglašeno Europskim destinacijama izvrsnosti (EDEN) u **vodenom turizmu** za 2010. Među njima je i grad Nin, nacionalni pobjednik za Europsku destinaciju izvrsnosti.

Prethodni nositelji titule Europske destinacije izvrsnosti u Hrvatskoj su Sveti Martin na Muri za temu "Turistička destinacija na

ruralnom području", "Đurđevac - grad Pico-ka" za temu "Turizam i lokalna nematerijalna baština", te NP Sjeverni Velebit za temu "Turizam i zaštićena područja".

Projekt EDEN - Europskih destinacija izvrsnosti, pokrenut je s ciljem promicanja održivog modela razvoja turizma diljem Europske unije. Projekt se temelji na nacionalnim natjecanjima **koja se održavaju svake godine.**

EU POMAŽE RADNICIMA U TISKARSKOM I IZDAVAČKOM SEKTORU

Europska komisija je odobrila šest nizozemskih zahtjeva za pomoć iz Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF), programa pomoći EU-a namijenjenog radnicima koji su uslijed promjena globalnih gospodarskih i trgovinskih trendova ostali bez posla. Traženih 10,5 milijuna eura pomoći će ponovnom zapošljavanju više od 3

tisuće radnika iz 213 nizozemskih

poduzeća u izdavačkom i tiskarskom sektoru. Od osnivanja fonda u siječnju 2007. godine odobreno je 65 zahtjeva u ukupnom iznosu od oko 373,6 milijuna eura kojima je pružena pomoć za više od 70.000 radnika.

EUROPSKI DAN JEZIKA POSVEĆEN STRANIM JEZICIMA U MALOM I SREDNJEM PODUZETNIŠTVU

Aktivnosti obilježavanja Europskog dana jezika na razini EU-a bile su posvećene važnosti poznavanja stranih jezika u poslovanju, posebno u malom i srednjem poduzetništvu. „Procjenjuje se da **11 posto malih i srednjih tvrtki gubi poslove zbog nepoznavanja stranih jezika**, što ih

može stajati stotine milijuna eura i ugroziti radna mjesta”, izjavila je povjerenica za obrazovanje, kulturu, višejezičnost i mlade Androulla Vassiliou prilikom sudjelovanja

na konferenciji „Jezici za male i srednje tvrtke” koja je 24. rujna održana u Bruxellesu.

EU ima 23 službena jezika i više od 40 regionalnih i manjinskih jezika što je čini jedinstvenom višejezičnom zajednicom. Europski dan jezika pokrenut je 2001. godine kako bi se ukazalo na važnost očuvanja te raznolikosti i općenito istaknula važnost jezika u privatnom i profesionalnom životu.

PISMO RADOVANA SMOKVINE

PREDSJEDNIKU VISOKOG TRGOVAČKOG SUDA RH (2.dio)

16. ožujka 2006.

Ovrha im nije uspjela, imali su mali peh, jer nisu vidjeli da je novac bio pravovremeno uplaćen. U ovom slučaju se iznad svega postavlja temeljno etičko pitanje na kojega tražim odgovor od predstavnika vlasti RH, kako se moralno opravdava da se od nekoga uzima novac poput poduzeća Automotor d.d., a da se dotičnog koji ulaže svoj novac kasnije proganja i pljačka po nekim sudovima. Kakvi su to sudovi i kakva je to etika?! i kakvi su to ljudi.

Gospodin Bartolić je katolički etičar i zato on prodaje imovinu Automotora za bagatelnu cijenu UKOK-u u duhu kršćanske ljubavi!!

Vi gospodo suci, državni odvjetnici, odvjetnici, stečajni upravitelji, članovi HFP-u i svi umješači kao i svi članovi UKOK-a, Čavari i Kutleše moram Vas obavijestiti da me možete pljačkati i oduzimati novce, jer nema tog novca kojeg ja neću moći platiti, ali me zato nećete obeshrabriti i nikada mi ne možete oduzeti moju čast. Nedavno sam uplatio nekih 14.000 EURa samo da mi se omogućući da dokažem da spadam u vjerovnike. Gdje tako nešto postoji na ovoj planeti? Ne tvrdim to zbog uplate novca već zbog sistema u kojem je lupežima sve dozvoljeno, a to dokazuje da i lokalna mafijica ima državicu, u koju se ulazi samo ako se u danim okvirima prepoznatljivo smrdi.

Tko je Ivica Čavar(IČ) i Verko Kutleša(VK) kriminalni inspektor MUP-a?

Tko su stečajni upravitelji poduzeća Automotor d.d. ili stečajna mafija kao i njihovi pravosudni tutori? Franjo Švob i predstavnik HFP-u u Rijeci postavlja u Nadzorni odbor poduzeća Automotor d.d. svoga predstavnika, jednog odabranog poslušnika gospodina **Verka Kutlešu (VK), koji je čak zaposlen u centrali MUP-a u Zagrebu** i to baš na pravom mjestu u odjelu gospodarskog kriminala i navodno još 1997. godine u zajedništvu s tada samoproglašenim direktorom Ivicom Čavarom (sve odluke novoizabranog NO su ništetne, jer nisu slali pozive na sastanke NO izabranom članu NO Radovanu Smokvini, kao da ne postoji, pa čak i predmetni kupoprodajni ugovori su ništetni) otkrivaju veliki kriminal koji je učinio Radovan Smokvina, koji je u stvari **s velikim uspjehom uspio opljačkati samog sebe**, da bi se pokušao obraniti od pljačkaša ujedinjenih u gore opisanom udruženju nazvanom UKOK.

Veliki otkrivači teških kriminalnih radnji IČ i VK i ujedinjeni stečajni mafijaški klan u koordinaciji s odvjetnicima tipa Sabljari još je-

Zaključak, isti rade uvijek isto.

Gospodin Verko Kutleša iz MUP-a Zagreb je od HFP-a u Rijeci postavljen za člana NO poduzeća Automotor d.d. sa zadatkom da bude aktivni sudionik **falsificiranja i anti-datiranja dokumenata koje je navodno donosio NO poduzeća Automotor d.d.**, a koji su poslužili UKOK-u da ispuni planiranu kvotu pljačke nad imovinom poduzeća Automotor d.d. Otvoreno pitanje ostaje zašto baš Verko Kutleša iz Zagreba treba sjediti u NO malog poduzeća iz Rijeke!!? (dobra povezanost UKOK-a s MUP-ovim načelnikom Josipom Lulićem)

Inače gospodin IČ je bio postavljen od UKOK-a da obavi potreban dio posla za UKOK, a drugi dio posla obavlja za svoju vlastitu firmu "In Auto" jer je u to vrijeme imao konkurentnu vlastitu firmu s kojom je trgovao i oduzeo mušterije poduzeću Automotor, a vjerojatno i preprodavao i tako dvostruko zarađivao. IČ inače nije školovan i nema nikakve uvjete za mjesto direktora, jer nema ni u glavi ni u džepu pa se samo dodatno materijalno okoristio poduzećem Automotor d.d. (na žalbu za izbor IČ za direktora predanu u travnju 1998. Trgovačkom sudu u Rijeci odnosno na rješenje VTS u Zagrebu je trebalo je proći punih 5 godina uz 10-tak požurnica, pametnom dosta).

Ivica Čavar i njegov novi "dream" tim postavljen od HFP nije mogao nabavljati novu robu za dućane, jer više nije bilo bankovnih garancija prema dobavljačima iz razloga **što sam bio prisiljen povući sve bankovne garancije od raznih dobavljača**, jer bi me i na taj način dodatno opljačkali IČ i VK u zajedničkoj kooperaciji s UKOK-om i u zajednici sa svim "jadnim" radnicima, odnosno prodavačima i serviserima. IČ je zbog posjedovanja vlastite firme "In Auto" u ovom konkretnom slučaju počinio kazneno djelo prema čl. 292. KZ zlouporabe ovlasti u gospodarskom poslovanju i čl. 293. KZ zbog prijevare u gospodarskom poslovanju, ali koga to briga na Trgovačkom sudu u Rijeci, pa nisu oni tamo postavljeni za tako nešto sitno.

Nije to sve, za čitavo vrijeme

dino samo što nisu do danas uspjeli dokazati okolnosti "Istinosti" ili "Razlog vjerovanja" u istinost njihovih tvrdnji. Istinitost dokazuju samo njihovim aktivnim podupiranjem i sudjelovanju u UKOK-u, a isti stav je imao i smijenjeni stečajni upravitelj Đuro Sršen. Ovdje i svagdje tvrdim da **nisam u poduzeću Automotor d.d. niti popio kavu na račun poduzeća**, a kamo li uzeo neku plaću. Dnevnicu s putovanja sam podijelio dje-latnicima koji su mi potpisali primitak.

Treba spomenuti da je IČ već jednom bio **osuđen zbog klevete Radovana Smokvine na Općinskom sudu u Rijeci** predmet broj K-109/99, ali zbog namještene zastare i nevjerojatnog otvorenog dogovaranja u sudnici sutkinje Milenke Paro Rudić s odvjetnicima Tomislavom Sabljarem i Sašom Jelušićem, na štetu tužitelja, time što je predmet otputovao u namještenu zastaru. Općinski sud donosi presudu da je IČ kriv, a županijski sud ga oslobađa zbog apsolutne zastare. Danas je na sudu druga tužba protiv IČ zbog ponovljene klevete na potpuno istu temu i ta tužba se već "kiseli" na sudu 9 mjeseci i to samo zato jer Radovan Smokvina nije Slavko Linić koji je VIP i dijeli stanove sucima pa dobiva ročišta za mjesec dana (vidi dopis predsjednici Općinskog suda u Rijeci Gordani Kosić od 12. veljače 2002.).

"direktrovanja" od punih 10 mjeseci IČ nije kupio odnosno nabavio niti jedan komadić nove robe za dućane i time prouzrokovao neizmjernu veliku štetu poduzeću, jer su troškovi poslovanja rasli, a nove robe nije bilo, ali sve to nije bio njegov posao niti njegova briga, jer nije imao nikakav rizik, jer je putem UKOK-a zasjeo na tuđe i trošio tuđe, a još manji ili nikakav rizik nisu imali članovi UKOK-a, jer oni ne ulažu apsolutno ništa, oni su stvoreni samo da smiju pljačkati, jer im to tako skrojeno po njihovoj mjeri, jer im taj njihov samo stvoreni sustav omogućava. Zaista divna pojava i ponavljanja povijesti uvođenjem poslovne kulture putem hajdučkog plemenskog rodovskog kluba i UKOK-a i predstavnika Ivice Čavara i Verka Kutleše koji lopovluk i krađa smatraju posebnom vrlinom.

Treba imati na umu da trgovačkom poduzeću Automotor d.d., odnosno njegovim dućanima opstanak i život znači samo roba koju prodaju, a budući da su poslovođe oduvijek samo financijski zaduženi za robu, onda od te robe prodavači dodatno zarađuju na taj način da sami prema potrebi formiraju cijene i tako varaju mušterije i poduzeće, a razliku u cijeni stavljaju u svoj džep. Dakle na znanje i ravnanje svim dosadašnjim sucima, svim dosadašnjim od nikoga kontroliranim samoupravnim stečajnim upraviteljima Sršenima, Vilovićima, Bartolićima i svim sucima i svim onima koji će se još tim slučajem baviti da su neke sitne mjesečne plaće takozvanim jadnim radnicima Automotora d.d. bile nepotrebne, nego već im je potrebna bila samo roba, jer inače Vi svi gore spomenuti suci i nekontrolirani samoupravni stečajni upravitelji i ostali "pametnjakovići", objasnite, kako i **od čega može netko s obitelji 10 mjeseci i više normalno živjeti i voziti auto, sjediti u restoranu odlaziti na vikende, a da mjesecima ne prima plaću?** Isto vrijedi za servisere automobila u garaži, oni se pak direktno naplaćuju od mušterija.

U presudama suda i izvješćima stečajnih upravitelja (Izvješće stečajnog upravitelja Đure Sršena broj 28/2000 od 5.12.2000. je svojevrsan nesvakidašnji biser) u kojemu se piše "jadni radnici bez plaće" ili još bolje poduzeće je poslovalo s gubicima, dragi moji "pametnjakovići" Sršenići, Vilovići, Bartolići i svi drugi **koji još niste nikada u svom životu zaradili ni kune** već ste uvijek sav svoj život samo dobivali mjesečnu plaću, upamtite već jednom (ako smijete i možete upamtiti) da nije poduzeće **Automotor d.d. od početka 1994. godine poslovalo s gubicima već je samo Radovan Smokvina poslova s gubicima**, jer je vraćao dugove poduzeća u koje spadaju i novo kupljeni ukradeni stanovi (kupljeni iz obrtnih sredstava) za bivše direktore, a koje nitko ne proganja, kao što se ni stečajne upravitelje ne proganja a zaslužili su progon. **Poduzeće je imalo ogromne gubitke na dan 31.12.1993. kad je preuzeto od Radovana Smokvine**, a te dugove je trebalo vraćati (pročitajte dopis Trgovačkom sudu od 23.1.2001. o financijskom stanju poduzeća iz 1992. 1993 i 1994.), ali bez dokapitalizacije poduzeća nema uopće drugih mogućnosti poslovanja i opstanka, dakle ne postoje gubici poduzeća Automotor d.d. od 1994. godine već postoje samo gubici Radovana Smokvine (koji je platio preko 2 milijuna DEM i platio 25% dionica), a za Automotor d.d. je to samo veliki dobitak.

HFP u zajedništvu s UKOK-om priznaje Radovanu Smokvini samo 17% dionica, kakva gruba ali opipljiva prijevara, a **stečajni komunistički samoupravljački upravitelj Đuro Sršen (ĐS)** piše u svom izvještaju od 5.12.2000. "Vidi se da u vlasničkoj strukturi upisanih dionica sudjeluje s 15%, a prema (neprovjerenim) informacijama, iste uopće nije otplaćivao", pa je zato ĐS naredio **svojoj snahi Loreti Šršen sutkinji Općinskog suda**

u Rijeci da me kazni zbog klevete (vidi sudski predmet br. K- 14/95 na Općinskom sudu u Rijeci). Taj sudski predmet i presuda snahe ĐS je biser nad biserima, a pri tome je toj gospođi uspjelo oduzeti Radovanu Smokvini osobnu iskaznicu koja je nestala bez traga, unatoč mojem upornom traganju, a u toj presudi je glavnu ulogu odigrao UKOK-ov vrlo važan član i šef policije P-G županije Josip Lulić.

ĐS ima pravo u svom izvješću kada tvrdi da je Radovan Smokvina htio uništiti poduzeće, da točno je da sam nagovarao direktora Danijela Perhata da popusti zahtjevima Linića i Bizjaka u vezi iseljenje iz svih prostora što bi značilo i zatvaranje poduzeća, ali me Perhat nije htio slušati, jer je bio uvjeren da će na kraju ipak uspjeti, što se nije ostvarilo. Ujedno sam mu dao na zna-

nje da **ne pristajem na nikakve ucjene Linića i Bizjaka, kao ni na ucijene UKOK-a.**

Stečajni upravitelji u Automotoru d.d. u stečaju, još od početka 1998. godine pa do danas svaki božji dan plaćaju ručak i večeru od mojeg uloženog novaca u Automotor, zar to možda nije točno, zar to nije čista algebra, a da bi neki neuki stečajni upravitelj poput gospodina Vilovića, na neuspjehom sastanku vjerovnika kojeg je stečajni upravitelj blokirao 27.4.2005., izjavio da je **Radovan Smokvina najveći neprijatelj RH, samo zato što tražim izvješće i kontrolu prihoda i rashoda.**

IČ i VK su samo izvršioци gospodarskog zločinačkog pothvata, a poduzeće Automotor d.d. i Radovan Smokvina su oštećenici i žrtve u prvom redu od počinitelja UKOK-a koji je bio organizator i nalogodavac, a da se pri tome ne smije zaboraviti uspješnu familijarnu i moralno potpurnu ulogu Općinskog i Trgovačkog suda u Rijeci i njihovih rodbinskih veza. Generalno hrvatskim pravosuđem već vlada mreža rođaka, pa čak danas i dinastija, rezultati to dokazuju.

Prilažem dopise spomenute u tekstu, a za svu ostalu dokumentaciju stojim na raspolaganju.

VELIKI HRVAT I VELIKI EUROPEJAC (2. dio)

Grgo Pejnović, "Hrvatska mladost", br. 6/7, Zagreb, 1944.

Svojstvo svih velikih duhova i dubokih mislilaca jest da su uvijek suvremeni, jer su snagom svojeg uma lučili nebitno i časovito, a tragali i iznalazili žive dubinske zakone pojedinih epoha, uočavali nanovo unašane vrjednute i zasade i razjašnjavali sadašnjicu i nazirali jasne obrise budućnosti. Takav duh je i Milana Šufflaya. Kad govori o Britanskom carstvu, onda u tome sklopu gleda dva svijeta, posve različita, zato je s u d a r n e m i n o v a n . "Britanski otoci i Indija dva su temeljna stupa imperijalne zgrade. Ali svaki od njih, ujedno predstavlja osovinu zasebnoga svijeta. Englezka dinamički je čvor zapadne, Indija istočne civilizacije. I ta dva svijeta gledaju se preko ponora." U istom eseju podcrtava Šufflay misli Amerikanca John Bakelessa, koje je ovaj iznio u knjizi "The origine of the Next War", Newyork 1926., a danas ih je važno iztaknuti: "Potegne li se crta iz Londona niz Temzu, preko Kanala, mimo Biskajskog zatona, preko Gibraltarskog tijesna u Sredozemlje prolazeći Maltom, pa između rubova Sueza uzduž Crvenoga mora u Adenski zaliv i dalje kroz indijski ocean do Bombaya i Kalkute i produlji li se ta crta za nekoliko stotina milja kroz Bengalski zaliv i Malačko tijesno do Singaporea, dobiva se točan obris hrptenice britanskog carstva. Presiječe li se ta crta na bilo kojoj točki istočno od Indije, uskoleban je imperijalni Britanac. Bude li ona presječena na bilo kojoj točki zapadno od Indije i ostane li presječena, najveće carstvo svih vjekova pogiba kao krepka žaba, kojoj je pregrizena srž hrptenice" Šufflay: Hrvatska u svjetlu sovjetske historije i politike),

I na Rusiju je Šufflay bacio pogled, koju Zapad nije nikad mogao u potpunosti shvatiti niti uociti dubinske zakone ruske duše, koja je oblikovana na silnim prostranstvima na vratima Evrope i Azije i u svojoj zakučenosti predstavlja za Evropljanina pravu sfinagu. U svojem eseju "Eurazijski dvoživac u anglosaskom zrcalu" piše Šufflay: "U Rusiji zadugo je Zapad gledao sfinagu. Mudraci Zapada tamo su otkrili čudesne mozaike poganskog mita, svetačkih legendi i savremenog znanja. Vidjeli su ondje divljaka i dijete kako

sa Solomunovim prstenom Zaboravi na ruci sniva utopije, u ritmu trepaka mamurluku vodke. Početkom 18. vijeka prorekao je veliki njemački filozof Leibnitz, da će iz Rusije doći azijski udarac, koji će slomiti tekovine Zapada. Odonda, poput more, tištao je strah pred Rusijom taj Zapad. Taj strah stigao je svoj vrhunac nakon boljševičkog prevrata. Plastički ga je opisao dr. Ossendowski u svojoj knjizi "Sjena tmurnog Istoka". "Ja jasno vidim, veli taj poljski lovac na čudesne stvari, ja jasno vidim pogiba koja prijete kršćanskoj civilizaciji od Istoka, ne od pravog Istoka, koji ustraje u svojim mističnim sanjama i aureoli veličanstva. Ja vidim pretnju Istoka u čijoj predstraži stupa rusko mnoštvo mongolskih mješanaca, praćeno rojevima malodušnih Azijata, koji gore od mržnje, demoralizovani su od sovjetskih diplomata krvavim zlatom, skinutim s umorenih, otrgnutim sa svetih slika i krstova. Ta strašna sjena, što dolazi s Istoka, javila se već više puta u povijesti čovječanstva. Vazda je bila tmurna kao jesenska noć, kao duša samoubojice."

HRVATSKI POLITIČKI OSUĐENICI DOŠLI SU NA SVOJU ZABAVU

U ROBIJAŠKIM ODIJELIMA I PRIKAZALI PUBLICI ŽIVOT U TAMNICI

“Novosti”, Zagreb, 2. prosinca 1940.

U Zagrebu, 1. prosinca.

Organizacija hrvatskih političkih osuđenika priredila je u Zagrebačkom Zboru uspješnu zabavu, koja je bila vrlo dobro posjećena i unatoč lošem vremenu i susnježici. Pored mnogobrojne publike zabavu su posjetili gradski načelnik g. **Mato Starčević**, hrvatski narodni zastupnici Ljudevit Tomašić, dr. Tamo Jančiković, dr. Josip Reberski, dr. Ivan Pernar, Gjuro Kemfelja, mrg. ph. Josip Silobrčić iz Biograda na moru, Stjepan Tonković iz Petrinje, Tomo Baburić iz Bjelovara, zatim ravnatelj Prizada dr. Dragutin Toth, glavni ravnatelj Pogoda dr. Flogl, pretsjednik Radničke komore Galinec, povjerenik Jugoslavenske štampe dr. Shek Vugrovečki, gradski zastupnik Matasić, pretsjednik Sudbenog stola Malnar, šef veterinarskog ostsjeka Banske Vlasti dr. Šime Debelić, pretstavnik Braće Hrvatskog Zmaja protonotar Mohr. pretsjednik kotarske organizacije HSS iz Perušića Ivan Rukavina-Palenta i dr.

Gosti su prolazili kroz špalir bivših političkih osuđenika, koji su bili u robijaškim odorama. Posebni su redatelji uvodili goste u dvoranu koja je bila lijepo uređena i okićena hrvatskim zastavama, zelenilom i cvijećem. Na pozornici su se uz hrvatsku zastavu i grb nalazile i kulise tamnice.

Tajnik organizacije hrvatskih političkih osuđenika g. Josip Japunčić otvorio je priredbu te u kratkom i sažetom govoru prikazao život bivših političkih osuđenika za vrijeme tamnovanja i osvrnuo se na njihov položaj danas, nakon povratka na slobodu. Govorio je, kako im je bilo pri duši, kad su se vratili u svoje zapuštene ili čak razorene domove i materijalno upropaštene porodice. Još uvijek imade političkih osuđenika koji nisu zbrinuti. Stoga se pojavila ideja o samopo-

moći, da bi politički osuđenici sami vlastitim snagama vodili brigu o sebi i svojim nezbrinutim drugovima. Tako i ova zabava ima svrhu, da se njenim prihodom pomogne najblijednijim i najsiromašnijim osuđenima. Ovaj je govor bio prekidan često pljeskom i poklicima. Klicalo se pretsjedniku dru Mačku i drugim hrvatskim istaknutim političkim ličnostima.

U programu nastupilo je Hrvatsko pjevačko društvo “Zvonimir” s vanrednim uspjehom, zatim pjevač Šoštarko, koji je pobrao neopisiv pljesak, pa sami robijaši, koji su prikazali nekoliko isječaka iz života u tamnicama, tako buđenje, jutarnju šetnju, život preko dana itd. Ove scene su oni prikazali savršeno, jer su ih godinama proživljavali. Prikazali su i simboličku sliku oslobođenja, kada se političkim otvaraju vrata tamnice. Otpjevali su i dvije pjesme koje su skladane u samoj tamnici i to pjesmu “Matija Gubec” i pjesmu “Po dolinam Nedjelje Svete”. Ova posljednja pjesma bila je među osuđenima osobito popularna.

Posljednji su u programu nastupili popularni Zagorci sa svojim zborovođom Jožom Šegom, te otpjevali nekoliko šlagera. Uspostavili su živ kontakt s publikom, koja je zajedno s njima pjevala.

Za vrijeme plesa, koji je bio veoma amimiran, izmjenjivale su se dvije glazbe — tramvajci i GEC.

Tramvajska glazba nastupa prvi put nakon reorganizacije pod dirigiranjem kapelnika Markovića. Nova uprava na čelu s ing. Pavlekovićem i g. Šustom uspjela je, da provede reorganizaciju ove glazbe, koja slovi kao jedna od najboljih naših glazbi.

Zadovoljna publika počela se razilaziti tek kasno tokom noći, a mnogi su ostali sve do jutarnjih sati.

STUDIJE O PODRIJETLU (2. dio)

Ćiro Truhelka, Matica Hrvatska, 1941.

Podrijetlo bosanskih muslimana (2)

Zatečene starosjedioce, kao inoplemenike, oni nisu prezirali ni progonili, nisu im čak ni zatvarali puta do najviše časti u državi, kako to dokazuje veliki broj velikih vezira, počevši od Ahmedpaše Hercegovića dalje, koji su podrijetlom bili Bošnjaci. Dosljedno oni bosanskim domorodcima nisu uskraćivali ni najviša upravna mjesta u domovini, te za prvih pet desetljeća iza osvojenja Bosne nalazimo na čelu bosanskog sandžaka Skenderbega Mihajlovića, Sinanpašu Borovinića, Mustafapašu Juriševića, a među hercegovačkim krajišnicima ističu se Ahmedbeg i Skenderbeg Vranešević, Mehmedbeg Obrenović, Sinanpaša Borovinić, Mustafabeg Bogojević sin Dautpašin i Hasanbeg Mihajlović.

Imademo dosta hrvatskih kršćana, koji su, ma da se nisu odrekli vjere, vršili vojvodsku čast, kao primjerice novski i trebinjski vojvode Vuk i sin mu Radivoj; vojvoda Donjih Vlaha bio je Herak Vladisalić, a od poturčenika da spomenemo samo Šibenčani na Muratbega Tardića, koji je u doba Husrefbegova vezirovanja bio njegov vojvoda u Sarajevu. Da je sam Husrefbeg po materi Seldžuki-sultaniji bio carskog roda, a po ocu Ferhadbegu podrijetlom hrvatske krvi, to budi samo mimogred spomenuto.

Od bosanskih muslimana, koji su u to doba došli do uglednog mjesta, spomenut ćemo samo nekoliko: braću Alibega i Smajila, sinove kneza Ivana Vlahovića; Ibrahimbega, Isabega, Ahmedbega i Skenderbega Vraneševića; Ahmedbega Krajčinovića; Ahmedbega

Radičevića; Ahmedbega Bodirožića; Kalinbega Obrenovića; Mustafu Milivojevića, Isaka Jablanića, Šeremeta Crnetića, Hasana Skenderovića — a stotine i stotine uglednih islamiziranih Hrvata moramo prešutjeti, jer im je patronimikon prikriven arapskim Abdah, Abdoilah, Abdulgafur, Abdulhaj i sličnim arabiziranim imenima. Da su se svi ovi ljudi u svojim pismima služili hrvatskim jezikom, ne treba napose isticati; ali je važno to, da je na Porti i na valinskom divanu postojao osobiti ured za hrvatsko dopisivanje.

Kao dijaci i kancelari spominju se Branko, Mihajlo, Herak, Petar i Pokrajac Dijaković, a diplomatske misije povjeravali su sandžaci ljudima, čija imena glase: Tvrdiša Bogutović, Branisav, Teodor, Aleksa, Vlah Svinjarević, Stjepan Sratinović, Vuk Vraneš, Brailo, Tvrtko, Herak, Pokrajac Vlah, Milivoj Mihočević, Vuk Baličević, Ivan Radičević, Ivko Konjhodžić, Radoje Vučetić, Vukan Dubravčić, dakle su mahom domaći ljudi — kršćani.

Nabrajati one bezbrojne kršćane, koji su u ovo doba kao knezovi upravljali manjim upravnim jedinicama, značilo bi razvlačiti ovaj popis u nedogled.

Službeni **commercium** između osvajača i osvojenika u Bosni predočit će nam najbolje prvi pionir, koji je osmanlijskoj ekspanziji prema zapadu utirao puitove, **Isabeg**, isprva krajišnik u Skoplju, poslije zapovjednik zapadnim stranama u Kruševcu, konačno prvi sandžakbeg vrhbosanski. On u jednom pismu, koje nam se je sačuvalo, zove hercega Stjepana svojim bratom, a vojvodu Petra Pavlovića svojim sinovcem. Na čelu njegova ureda vidamo dijake Branislava, Mihajla i Heraka; kao poklisare šalje na posao Heraka Vraneša, Branila Stjepanovića, kefaliju Stefana, dakle, osim Alije Knežića, same kršćane. Na njegovu dvoru igra veliku ulogu bilo kao bankar i savjetnik za trgovinu, rudarstvo i eksploataciju crvca (krmeza), bilo kao ortak u trgovačkim poduzećima i kao zakupnik carina i sl. Dubrovčanin Živan Pripčinović, a prigodice mu služi u trgovačkim poduzećima i drugi Dubrovčanin imenom Ivanka.

On je bio arbiter u svim prijeporima, što su postojali među bosanskim velmožama, pa čak i u sporu, koji je zavadio kuću hercega Stjepana. On se živo zauzima za potomstvo kneza Brajila Tezalovića, da dode do svoje baštine, a svoj veliki ugled na Porti često je upotrebljavao na korist Bošnjaka, pa i samih Dubrovčana.

Te prijazne prilike su se nakon opsade Beča istina promijenile; ali, uza sve to, u katalogu valija i vezira, koji su bili na čelu bosanskog vilajeta, naći ćemo imena 34 vezira,

za koje se osobito veli, da su podrijetlom Bošnjaci, a među njima imade odvjeta porodica Dugajlića, Sokolovića, Sijerčića, Korča, Sifrića, Varvara, Pruščaka, Sovića, Miralema i t. d. Koliko li je još Bošnjaka bilo među onima, čije podrijetlo nije zabilježeno, to se dakako ne da ustanoviti.

Pregledamo li popis sredovječnih bosanskih plemićkih rodova, čiji su grbovi sačuvani u fojničkom grbovniku, naći ćemo, da potomstvo više od trećine njih još danas živi među bosanskim begovskim porodicama. Što su skoro sve kapetanije bosanskih krajiških gradova **na dar = ul = harbu** još iz predosmanlijskog doba kao leno ostale u rukama islamiziranih starosjedilaca, dokaz je, da ni u kasnije doba, uza sve veće suprotnosti, službeni odnošaj između Porte i Bošnjaka nije bitno promijenjen.

Eto, tako izgleda službeni **commercium** između Osmanlija osvajača i Bošnjaka pobijeđenika. On je preveć obziran i koncilijantan, a da bi u sebi nosio klicu bilo kakova nasilnog odnarođivanja; on je premalo nasrtljiv, a da bi mogao uspješno turanizirati narodno mnoštvo.

Što se tiče međuvjerskog odnošaja, njega će nam najzornije prikazati događaj, koji se je odigrao neposredno iza osvojenja Bosne na Milodraževu polju. Tu se car osvajač, sultan Mehmed II., sastaje sa čednim fratrom, fra Anđelom Zvizdovićem, i daje mu u ruke listinu, kojom bosanskim katolicima

zajamčuje vjersku slobodu.

On mu ne daje prosti **berat**, kojim inače podjeljuje povlastice, ne daje mu ni **ferman**, kojim svojim najvišim dostojanstvenicima saopćuje svoju carsku volju, nego mu daje **ahdnamu** t. j. **savezni ugovor**, kako ga sultani inače daju samo suverenim asobama. Jednom riječju, na Milodraževu polju susreće on predstavnika bosanskih katolika kao ravnopravna **kompaciscenta**. Dakle vi-

jesti o nekom nasilnom isturčivanju bosanskih kršćana u doba **fetha** potpuno su neosnovane. Ako je uza sve to proces islamizacije upravo nevjerovatno brzo unapredovao, ima to svojih posebnih razloga. Tu je postojala vjerska rascijepanost, tu su bogumili uslijed toga, što muslimani kao i oni **slave petak**, što je i u njih **brak civilna ustanova, a ne sakrament**, našli važnih dodirnih točaka sa islamom, te su, sjećajući se progonstva, kojima su sa strane kršćanskih vladara zavojevača izvana bili kroz stoljeća izvršeni, objeručke prihvatili islam. Što se katoličke crkve tiče, njena je organizacija bila slaba, u rukama nekolicine fratara, koji ne predstavljaju ni provinciju, nego samo vikarijat. Nije tu bilo ni nadbiskupije ni onoga broja biskupija, koji bi odgovarao prostoru zemlje, a vezu s Rimom predstavljali su tek apostolski vizitatori, koji bi prigodice dolazili i Svetoj Stolici izvješćivali o prilikama. Pravo je čudo, da se je u ovakvim okolnostima katolicizam uopće održao na životu.

Da se sada obazremo na **drugi čimbenik**, koji u procesu odnarođivanja igra najglavniju ulogu, na **connubium**.

Uslijed promjena, nastalih osvojenjem Bosne, javlja se tu vrlo zanimljiva pojava. Obzirom na brak razvijaju se tri vjerske zajednice, tri među sobom strogo odijeljene, po jakosti diferencirane **endogamične grupe**. U sve tri su redoviti brakovi sa istovjercima, a oni sa inovjercima su izvan-redno rijetki. Razmjernan tomu je priliv strane krvi, koji bi mogao izmjenjivati rasu. Najjači je iii novonadošlih grčkoistočnjaka, jer su oni imali prilike, da se žene sa drugim vjericima svoje crkve iz carevine, Grcima, Jermenima, Aromunima i Bugarima; vrlo je slab u katolika, koji su tek prigodice mogli uzeti koju djevojku iz Dalmacije ili Hrvatske, dakle približno iste krvi, a upravo neznan je u muslimana. Oni, ma da su dolazili u doticaj sa muslimanima osmanlijske narodnosti, živjeli su u najstrožoj **endogamiji**. U Bosnu je doduše dolazilo mnogo Osmanlija, da kao činovnici služe u upravnoj i sudskoj struci; ali malo njih sa namje-

rom, da se tu stalno nastane. Ti ljudi vodili su sobom svoj harem, a koji su se u Bosni oženili, opet bi otišli. Malo njih, koji su sklopili brakove sa domaćim djevojkama i ostali u zemlji, predali su svom potomstvu stanoviti udio turanske krvi; ali, kako su im se djeca i unuci opet ženili domaćim djevojkama, ta je tuđa krv po zakonima **men-delizacije** resorbirana, te se već u trećem koljenu jedva primjećivala. Strani došljaci dakle nisu Bošnjake turčili, nego su ovi naprotiv asimilirali, t. j. **pohrvatili njihove potomke**. Poznato je, da je između bosanskih muslimana i Osmanlija postojao uvijek neki antagonizam i da su Bošnjaci zazirali od toga, da svoje kćeri udaju za t. zv. **Turkuše**, a taj antagonizam zadobivao je često i opasan politički oblik, te je bio uzrokom pobunama, kao onoj krajiškoj u XVIII. vijeku, kojoj su pali zžtvom Mustafapaša Bišćević i Salihpaša Kulenović, velikoj buni Husejnkapetana Gradašćevića sredinom prošlog vijeka i ponovnim pobunama sarajevskih janjičara protiv državne vlasti.

Endogamija bila je u bosanskih muslimana tako stroga, da sam ja u svoje doba poznao desetak begovskih rodova, koji su se ženili samo među sobom i ne bi u svoj harem ni za što dovodili djevojke iz rodova izvan ovoga kola, pa bile iz najboljih kuća.

BRANITELJI U POLJU: NA PLANTAŽI,

NA FARMI I NA ZAŠTITI OKOLIŠA (2. nastavak)

Razvojni projekt

Tomislav Dragun, PhD

5. Stjepan Hrešč

Prednost je dobio Preložanin Stjepan Hrešč, a na način kojega dobro ilustrira sljedeći tekst („Udbina, Stjepan Hrešč otpustio stotrideset radnika“, Međimurje, Čakovec, 19. rujna 2006. godine):

„SJAJ I BIJEDA HRVATSKOG KAPITALIZMA“

Poznati i priznati međimurski gospodarstvenik, Preložanin Stjepan Hrešč, vlasnik HES-PA i još nekoliko firmi (desetak, kako se nedavno pohvalio u HTV-ovom Našem malom mistu), dobitnik mnogih priznanja, među njima i Zlatne kune Hrvatske gospodarske komore, našao se u središtu skadala vezanog uz otpuštanje više od 130 radnika u jednoj tvornici u Udbini (Ličko-senjska županija), te navodnog **nenamjenskog trošenja kredita od 15 milijuna kuna**, koji je dobio od Hrvatske banke za obnovu i razvoj (HBOR).“

6. Kršćanska udruga Nauk

Dobio sam od prečasnog Mije Gabrića, dekana Zbora prebendara Nadbiskupije zagrebačke, dalje navedenu informaciju.

U lipnju 2002. godine, na inicijativu Kršćanske udruge Nauk, u organizaciji Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva i Zagrebačke

nadbiskupije održan je okrugli stol „Razvitak Hrvatske u 21. stoljeću“. Jedan od zaključaka toga skupa bio je: „Potrebno je napraviti program razvitka Like, koji će sadržati razne projekte.“

Izgledi za napredak Hrvatske, dakle, postoje.

Zajedno s farmerima iz Danske, a u organizaciji Kršćanske udruge NAUK, obišao sam s jeseni 2005. godine Saborsko i Krbavsko polje.

Nakon toga, točnije 14. listopada 2005. godine, potpisan je predugovor između Udruge Nauk iz Zagreba i društva Poslovna savjetovanja Dragun d.o.o. iz Zagreba u svezi s istraživačkim postupcima glede razvitka projekta, a u kojem stoji i ovo:

„Istraživački poslovi svode se ovdje na izradu elaborata ... koji će sadržati pojedinačne

podatke i pokazatelje vezane uz dotična područja, i to:

raspoložive zemljišne površine, mogućnosti i uvjete kupnje, odnosno zakupa,

prirodne odlike područja gledano s aspekta svakog pojedinog od navedenih oblika poljodjelske proizvodnje,

predvidivi poslovni plan svakog od navedenih oblika poljodjelske proizvodnje na promatranim područjima."

Prihvatili smo se odmah zadaće, ali je druga ugovorna stranka odjednom zašutjela. Sve dosad.

Nevjerovatno.

7. Hrvatski Caritas

Ivanu Furešu, nacionalnom koordinatoru Programa za poticanje razvitaka malog gospodarstva Hrvatskog Caritasa poslao sam 9. ožujka 2003. godine, preko Hrvatskog uljudbenog pokreta, pismo sljedećeg sadržaja:

„Pročitali smo nedavno vrlo zanimljiv članak o Vašem radu: HRVATSKA USKORO DOBIVA STUDIJ NEPROFITNOG MENADŽ-

MENTA („Večernji list“, 3. ožujka 2003. godine). Posebno nas je u njemu zaintrigirala informacija o pomoći u obnovi i podsticanju razvitka malih obiteljskih gospodarstava na ratom devastiranim područjima u Hrvatskoj.

Mislimo da uvelike vladamo dotičnom problematikom, budući smo na navedenim područjima (Dvor, Gvozd, Hrvatska Kostajnica, Knin, itd.) preko Udruge kuponske privatizacije Dvor iz Zagreba izravno nazočni još od 1997. godine. Sada tu zadaću, kao nevladina neprofitna udruga, obavlja Hrvatski uljudbeni pokret iz Zagreba.

Suradnju, koju nudimo, vidimo u razvijanju aktivnosti oko dragovoljnog preseljenja i zapošljavanja Hrvata iz Rumunjske na područja od posebne državne skrbi. Gospodarske djelatnosti: ovčarstvo i kozarstvo s proizvodnjom mesa, vune i sira, te prerada drveta."

Hrvatski Caritas ubrzo se javio (17. ožujka 2003. godine):

„Zahvaljujemo na prijedlogu za suradnju. ... Molimo Vas da, glede suradnje koju nudite, tajništvu Hrvatskog Caritasa javite poželjan termin za susret i razgovor s Vama."

Razgovor je održan 25. ožujka 2003. godine.

Nakon toga, 10. lipnja 2003. godine, Hrvatskom Caritasu poslan je projekt „Obiteljska gospodarstva u poljodjelstvu (izabrani oblici na odabranim područjima)".

Na tome je ostalo. Negdje je zapelo.

Na ladanju

KAKO SU LJETOVALI STARI HRVATSKI PJESNICI

PETAR HEKTOROVIĆ, HANIBAL LUCIĆ, JEROLIM KAVANJIN I DRUGI

“Novosti”, Zagreb. 1. kolovoza 1940.

Upravo sada, u eri ljetovanja, odmora ili spremanja na ljetovanja, možda je potpuno aktuelno registrirati jednu malu, interesantnu studiju, koju je napisao kustos arheološkog muzeja u Splitu g. dr. **Cvito Fisković**. Ova studija koja je štampana sada kao posebni otisak nosi naslov **“Tri ljetnikovca hrvatskih pjesnika”**.

Renesansa i humanizam potakoše kod ljudi osjećaj prema prirodnim ljepotama, i eruditi XV. stoljeća zavoljeli su ladanjski život, — počinje svoju raspravu dr. Cvito Fisković. Izlazili su iz gustih i napučenih sredovječnih gradova i zalazili u polja, ne više da se iz prezira prema svjetovnom životu povuku u osamu kao sredovječni asketi, već da uživaju u dokolici slobodnog seoskog života. Italska gospoda, blagodareći ugodnoj klimi i ljepoti svoje zemlje, prvi su počeli da preuređuju sredovječne kaštele svojih imanja

... za trudom daj pokoj.

Tko ne će na prišu skratit život svoj.

Odlučih toga radi minutih, ovih dan

Pušćavši sve nazad, kugod pojtji van.

(Petar Hektorović)

u udobne stanove. U izgradnji njihovih vila sudjelovali su najistaknutiji renesansni umjetnici, koji su svojim nacrtima određivali raspored vrtova, koji su se početkom druge polovice XV. stoljeća počeli slikovito njego-
vati.

Taj novi običaj prodiraše iz Italije u susjedne zemlje, i Dalmacija, koja je odavna primala kulturne italske običaje, vrlo je rano počela da se i u tome ugleda u Italiju. Premda je zbog neposredne blizine turske granice i gusarenja po Jadranu boravak u slabo utvrđenim dalmatinskim selima bio nesiguran, ipak se u Dalmaciji zidaju seoske vile, ranije nego u bogatim francuskim pokrajinama, gdje su još u XVI. stoljeću plemićki kaštele služili kao ljetnikovci. Pored blagog dalmatinskog podneblja gradnji arhitektonskih zaselaka pogodovahu prostrana imanja plemstva. Boraveći u selu, plemići i feudalci lako su mogli da nadziru rad svojih kmetova.

Dubrovački državnici i trgovci već su rano osjetili potrebu ladanjskog uživanja i korčulanski im graditelji zidahu vile u melankoličnoj tišini Rijeke, u Gruškom zaljevu i na otocima koji pripadaju republici.

U srednjoj Dalmaciji domaći plemići zidali su na svojim imanjima također zaselke. Ti dvorci nisu važni samo za proučavanje razvoja našeg starog

Na ladanju

graditeljstva i doprinosi upoznavanju naše kulturne povijesti, već su značajni zbog ličnosti koje su u njima živjele.

Sada autor prelazi na opisivanje triju ljetnikovaca koji su pripadali trojici dalmatinskih pjesnika: **Petru Hektoroviću, Hanielu Luciću i Jerolimu Kavanjinu.**

Hektorović i Lucić su se ugledali u svoje talijanske uzore, humaniste XVI. Stoljeća, od kojih su većina živjeli neko vrijeme na svojim seoskim posjedima. Hektorovići i Lucićevi suvremenici mletački eruditi **Pietro Bembo, Alvise Cornaro i Giorgio Gradonigo** rado su boravili u svojim udobnim vilama uz rijeku Brentu i u okolici Padove. Dubrovački pjesnik **Dinko Ranjina** provodio je ljeto u svom mirnom dvorcu kraj sela Vrućice na Pelješcu, **Dinko Zlatarić** u vili u Konavljima, a trogirski humanista **Coriolan Cipico** u svojoj utvrđenoj palači, današnjem Kaštel-staram kod Splita.

Među najstarije dalmatinske vlasnike ubraja se **Hektorovićev Tvrdalj**. U dugom zatonu Starigrada na Hvaru, sred varoških kuća, a pred prostranim trgom diže se Hektorovićev dvor. To je duga jednokatnica, jednostavnih pročelja, tmastih tonova i mirnih linija. Nema istaknutih arhitektonskih dijelova i tek sa svojom prostranošću ističe se među ostalim starigradskim kućama, sa svojim obrađenim vrtom i ribnjakom koji okružuju terase čini ovaj dvor jedinstvenu cjelinu, odijeljen morem i putovima ostalog naselja.

Danas je teško utvrditi, kako je izgledao Hektorovićev dvor u pjesnikovo doba. Arhivski dokumenti govore, da je pročelje dvorca bilo sazidano pri samom moru. Tu je bio i most za Hektorovićevu lađu. Iz epo-

sa Hektorovića "Ribanje i ribarsko prigovaranje", u kojemu on spominje svoju kuću i vrt, može se točnije doznati o tadašnjem izgledu Tvrdlja. Pjesnik Hektorović je, poput sredovječnih dalmatinskih gradova, ulaz svog dvorca ukrasio likom lokalnog sveca zaštitnika, povjerivši tako vrata dvorca božanskoj zaštiti. Ali je ipak (za svaku sigurnost) učvrstio ulaz puškarnicama. Utvrda je bila snabdjevena kamenim kuglama, a prema oporuci vidimo, da je nad morem bio pokretni most, koji bi se dizao u slučaju napadaja. Krasne arkade okruživale su ribnjak u parku, formirajući sjenoviti hodnik i držeći terasu, nekoć ukrašenu nizom vitkih renesansnih stupića, koji su podržavali odrinu vinove loze. U vrtu se još vidi nekoliko stupova koji su nekoć pravili "pergolate".

U svom pjevanju Hektorović spominje da je sagradio dvorac "na pomoć općini", utvrđuje ga za obranu mjesta i u vrtu zida skloništa za putnike i siromahe.

Pjesnik Petar Hektorović je, kao pravi renesansni čovjek bio upućen i u graditeljstvo. U oporuci on je točno označio plan i arhitektonske pojedinosti crkvice sv. Roka, koju je počeo graditi uz Tvrdalj. Zaljubljen poput Plinija u svoj tusculum, Hektorović je ljubavljaju starog osamljenika volio svoj Tvr-

Na ladanju

dalj i s ponosom ga spominjao u svom pjevanju. Kratki citat na početku ovog članka govori o tome, kako je Hektorović ponekad osjećao umor i potrebu za odmorom i ljetovanjem. Hektorovićev Tvrđalj odaje svojim jednostavnim čvrstim sklopom ozbiljnu i snažnu narav pjesnika.

Veliki pjesnik Hvara, **Hanibal Lucić**, imao je krasnu vilu u gradu Hvaru. Ona je bila raskošna i elegantna i očitovala je u cijelosti prijatnu i ljupku narav tog romantičnog pjesnika, autora prve naše drame svjetovnog sadržaja i najljepše ljubavne pjesme u našoj starijoj književnosti. To nije bila "villa rustica", poljsko imanje, već reprezentativni ljetnikovac za odmor i zabavu u neposrednoj blizini grada. Hanibal Lucić bio je plemić bogata roda i društveni njegov položaj uvjetovao je gradnju ovako lijepe vile. Kao okorjeli aristokrat, on nije zidao svoj zaselak među ribarskim kućama, da obrani i skloni siromahe i pučane, već ga je podigao pod okriljem gradskih zidina, da tu prima i gosti prijatelje i da ne izgubi svakidašnji dodir s društvom. Vrt Lucićeve vile bio je izgrađen poput antiknih perivoja. Usred vrta bio zdenac na kojemu je bio reljef grba Lucićeve obitelji. Terasa i stubišta vile bile su ukrašene vitkim kamenim stupovima. Lucićeva vila igrala je u svoje doba značajnu ulogu u staroj hrvatskoj književnosti. U njenom vrtu Lucić je možda pisao prvu našu svjetovnu dramu. Na ovim terasama sastajalo se društvo hvarskih intelektualaca, govorilo o napretku grada, čitali se prijevodi talijanskih i latinskih klasika i poslanice dubrovačkih pjesnika.

Koncem XVII. Stoljeća, splitski advokat i patricij, autor "**Bogatstva i uboštva**", našeg najduljeg epa, **Jerolim Kavanjin**, povukao se u Stivan, selo na otoku Braču. Tu je on na svom imanju sagradio kuću i živio povučeno pišući svoj ep. Ovaj Kavanjinov zaselak u Stivanu s vrtom i dvorištem i danas još postoji. Kuća je nakon pjesnikove smrti nadograđena, a dvorište preuređeno,

ali ne toliko, da se ne bi mogao prepoznati pjesnikov stan. Bila je to duga udobna prizemnica, okružena ograđenim kamenim dvorištem, u koje se ulazilo kroz vrata, branjena puškarnicama.

Poput Hektorovića i Lucića, Kavanjin je sam sagradio svoj zaselak. Izmoren parnicama i gradskim poslovima, povuče se on iz javnog života, ali u Splitu nije mogao da se osami.

*"Zato k mirnom podoh selu,
Gdie sagradih u moj prosti
Sebi i svojim kuću cielu,
Tu poharčih, štogod dobih ..."*

U ovom stihu tuži se pjesnik Kavanjin, da je sav svoj novac utrošio u zidanje ove kuće. U nekim svojim stihovima Kavanjin nije potpuno izrazio svoje osjećaje prema selu, ali sama činjenica da je taj poslovni čovjek u svojoj zrelijoj dobi osjetio čistoću prirode, punoće osame i iskrenost seoskog života, koji još uvijek na dalmatinskim otocima ima arhajičku svježinu.

Ovim riječima završava dr. Cvito Fisković svoj veoma interesantni izvještaj o ljetnikovcima starih hrvatskih pjesnika.

Kako se iz toga može naslutiti, naši stari hrvatski pjesnici veoma su udobno i lijepo sprovodali svoj odmor, sigurno nešto bolje nego današnji hrvatski pjesnici.

Laudon

LAUDONOV GAJ

hr.wikipedia.org

Godine 1746. kumpanijski zapovjednik u Buniću, a kasnije austrijski feldmaršal Laudon izdao je naredbu da se živi pijesci pošume kako ne bi nanosili štetu poljodjelstvu. Kasnije za vrijeme Vojne uprave nasadi su proširivani crnim borom, metlikom i bagremom. Laudonov gaj ima oko 700 hektara površine. Od toga je pod crnim borom 310 hektara, a pod hrastom 340 hektara. General Laudon, pravim imenom barun La-

udon Gideon Ernest, rođen je 2. veljače 1716. godine u Tootzenu u Litvi u škotskoj plemićkoj obitelji. Umro je kao austrijski feldmaršal 14. srpnja 1790. godine. u Nou Titscheinu u Moravskoj. U Bunić je stigao 1746. kao bojnik u ličkoj regimenti.

Laudonov gaj je od 1965. godine rezervat šumske vegetacije

ERNEST GIDEON LAUDON - ŽIVOTOPIS (1)

Junačina prošloga stoljeća, kojemu se je u svoje vrijeme ciela Europa divila, kojega slavno ime se slavi a i nadalje se jamačno slaviti, dok bude rata i ratobornih pukova, kojega je dobra carica Marija Terezija držala za svoga izbavitelja, kojega junačko ime naš Hrvat i Slavonac nekome slatkome uspomenom i dičnom ponosom izgovara, kojega Slovenac ocem svojim zove: to je **Ernest Gideon Laudon**. – Ni rodome Hrvat, niti Austrijanac, ipak bijaše i dušom i tielom i Hrvat i Austrijanac, i ljubijaše toli naš narod, koliko cijenjaše Austrijski dvor.

Lozu svoju vuče Iz Irske, a rodio se je u Livoniji na obiteljskom imanju Tocenu god. 1716. Od djetinstva mu se ino ne pripovieda, nego da je rasao kao mali divjak bez ruke i nauke, sve to **do petnajstoga godišta, kad je stupio u Rusku pješadiju kao kadet**, a god. 1733. kod zauzeća Dancinga grada, kamo se je radi Poljskih nemira kralj Stanislav Leščinski uklonio, bijaše prvi put u topničkoj bitki; poslie vojevaše

proti buntovniem Tatarom i bijaše u pobjedonosnoj vojsci gfa. Mynnucha, koja je od god. 1736-39 predobila od Turčina Azov, Okžakov i Hočim. Tu se je kroz sve nizke časti dovukao svojom hrabrosti do časti nadporučnika (oblačmana), a kad nastao mir, zadržavaše se u Petrogradu, da se nekijeh nepravednostij radi prituži i potraži pravicu. Pravice dobio nije, nego se tom prilikom upozna s nekijimi osobami, koje su ga naputile, da se odluči ostaviti Rusku i izposlovala su mu od Ruskoga glavara vojske (maršala) grofa Löwenwolda preporučnicu na Austrijskoga **generala Löwenwolda**, onomu rođenoga brata. Putujući kroz Prusku kraljevinu dao se je nagovoriti od nekijih čutnika, da stupa u službu Pruskoga kralja Friderika, ali kad se je kralju predstavio reče Friderik njegoviem pratiocem:

"Obraz mi se ovoga čovjeka ne dopada, ne mogu ga uzeti!"

Nije Friderik znao da mršavi i koščasti ljudi znadu vojevati, niti da mala i nezatna školjka na dnu mora može, kad Bog hoće, tako narasti, da kao greben dapače kao cieli otok i biesnomu moru prkositi znade.

TRAGOM CIVILNIH EUROPSKIH POGLEDA FELDMARŠALA

ERNESTA GIDEONA BARUNA OD LAUDONA (2. dio)

dr. sc. Tomislav Dragun, Zagreb

3. Problem koji se morao riješiti

„Posebnu, a i inače u Hrvatskoj rijetku vrstu tla čine živi pijesci. Pravih, pokretnih pijesaka je danas zapravo malo, sve ih više osvaja šuma i trava, a nalaze se uglavnom sjeverno od Laudonova gaja. Laudonov gaj je čitav zasađen na živim pijescima. Ranije je golih, živih pijesaka bilo više i izvan Laudonova gaja, naročito zapadno od njega. Pješćani slojevi su debeli, mjestimice i nekoliko metara, a imaju dobro svojstvo, da dugo zadržavaju vodu, što osim na vegetaciju, ima znatan utjecaj i na bunarsku vodu u istočnom dijelu Šalamunića.“⁹

Inače,

„Arenosol (eolski „živi pijesci“) se sporadično javlja u Hrvatskoj u zoni Đurđevačkih pijesaka i pijesaka Laudonova gaja u Lici

(sistematska jedinica 2). To su nerazvijena tla na pijescima, suha, prozirna, slabo drže vodu, pa su moguće stanište kserotermnim vrstama. Dolaze u zajednici s distričnim rankerom i distrično smeđim tлом. S obzirom na poljoprivrednu proizvodnju to su ograničeno pogodna tla.“¹⁰

Sredinom 18. stoljeća „živi pijesci Krbavskog polja pravili su velike probleme gospodarstvu tog kraja, te je šumarski ured I. Ličke pukovnije karlovačkog generalata napravio plan i razradio tehniku pošumljavanja radi smirivanja živih pijesaka.“¹¹

Zapis iz 1889. godine kaže:

„Takve pješćanice vidimo mi u kotlini Krbove, imenito na tlu, na kojemu stoji nekada glasoviti Laudonov gaj, te je tlo okolice tog gaja – poimence dio doline od Šalamunića poprieko do blizu Debelo brdo – tim gibućim ili plivajućim pjeskom posuto. Sitan pjesak uz rečeni gaj drži se još samo tim, što mu gaj daje njeku čvrstoću.

Po kazivanju Buničana našao je glasoviti vojskovođa Laudon ovdje samo šikaru koja je pjeskovito tlo vezala, te je djelomičnim krčenjem šikara zagajio Laudonov gaj, zasađiv mu samo predstraže borovim stabarjem, od kojega se i danas samo panjevi vide. Rečena šikara ili današnji gaj imao je biti za to, da veže tlo i da čuva susjedne poljane od letećeg pjeska. Tu zadaću gaj podpuno ne vrši, jer je sad vrlo riedak i jako prosječen, a mjestimice posve poharan od nevaljane ruke. Poharom tog gaja pretvorio se je veći dio šumišta u pravo pravcato stovarište letećeg pjeska. Taj leteći pjesak, uzvitlan vjetrom i zasipav susjedne poljane prama Debelom brdu, pokrio je već 100 do 150 rali pitomine, te je ondje posve uništio svaku ogoju i sav taj predjel predstavlja sliku Sahare u malom.

Kad se vjetar diže, onda taj razvrćući piesak leti u gustim oblacih sve dalje tako, da on pače čak do sela Bunića zrak pokvari, a nestane li Laudonova gaja, onda bi mogla zaprietiti pogibelj cielej okolici na daleko, buduć će smetovi od letećeg pieska sav predjel zasipati, čim se jednoč u velike u gibanje stavi. Ali onda je i kulturi u sjevernom dielu krbavske doline odzvonilo.“¹²

Krajem 19. stoljeća su „živi pijesci bili umireni, a gospodarenje kulturama-šumama odvijalo se prema odredbama šumskogospodarske osnove za g.j. Laudonov gaj“.¹³

4. Dolazi Ernest Gideon barun od Laudona

Providnost čini svoje:

„Barun, general Ernest Gideon Laudon porijeklom Skot, rođen je 2. veljače 1716. godine u Toutzenu u Litvi. Već 1732. godine pristupa u rusku vojnu službu, a 1735. godine sudjeluje u ratu kod Danziga. S ruskim trupama sudjeluje u ratu protiv Turaka i 1739. godine kao natporučnik završava u Petrogradu.

Godine 1743. odlazi u Beč u austrijsku vojsku, te se u činu kapetana dodjeljuje Trenkovom korpusu. S Trenkom ratuje u Bavorskoj i na Rajni, te u Šlezijском ratu. U Beču živi do 1746. godine.

Tada je raspoređen u Karlovački generalat u I. Ličku pukovnicu za zapovjednika u Buničku kapetaniju u pograničnu službu. U Buniću je proveo punih 10 godina.

Unaprijeđen je u čin bojnika, zatim pukovnika, a 1757. godine odlazi u pruski rat i ističe se u bitci kod Kahnila, da bi 1758. godine bio unaprijeđen u čin generala, te u feldmaršala lajtnanta. Za zasluge dobiva od Marije Terezije 'križ Marije Terezije' i titulu baruna, a ruska carica poklanja mu zlatni mač.

Godine 1760. nakon niza neuspjeha u bitci kod Lieguitea i Praškog rata biva zapostavljen do 1766. godine, kad ga Dvorsko ratno

vijeće vraća u vojnu službu i povjerava mu zapovjedništvo u Moravskoj.

Godine 1788. kao feldmaršal lajtnant bio je zapovjednik u Hrvatskoj, kada je potukao Turke kod Dubice, Bosanskog Novog i Gradiške, zatim osvaja Beograd i Semberiju.

Umire u Netitscheinu 1790. godine u 74. godini života.“¹⁴

⁹ – Stevo Vojnović, Isto, str. 224

¹⁰ – NACIONALNI PROJEKT NAVODNJAVANJA I GOSPODARENJA POLJOPRIVREDNIM ZEMLJIŠTEM I VODAMA U REPUBLICI HRVATSKOJ, Agronomski fakultet Zagreb, Zagreb, 2005. godine, str. 79

¹¹ – Marko Vukelić, Isto, str. 425

¹² – Prof. Dr. Zvonimir Potočić, Isto, str. 196

¹³ – Marko Vukelić, Isto, str. 426

¹⁴ – Marko Vukelić, Isto, str. 426

LAUDONOVA LJUBAV

Robert Habeduš Katedralis

2. priča: U Schönbrunnu ...

Poštanska kola u kojima se vozio Laudon zajedno s ostalim putnicima, često su mijenjala svoju predregu i vidjelo se na svakom važnijem zao-kretu, mostu i zaselku da se u zemljama carice Marije Terezije javljaju znakovi nekih velikih događaja.

Vojničke straže s trouglim klobucima, razno-bojnim surkama, bijelim prslucima, pantalonama i teškim čizmama logorovale su pokraj malih ognjića, bijelili su se njihovi šatori, puške s nataknutim dugim bodovima bile su složene u piramide, pa se je često i to događalo da je diližansa bila zaustavljena i da je neki oficir pomno pregledavao putničke isprave.

Laudon je mirno pušio svoju lulu i dok su se suputnici bunili protiv čestih zaustavljanja i mrm-

ljali razne prigovore, on je vjerovao da su samo nemirna vremena pravi put do njegove karijere.

Sjedio je posve mirno i kao da nije ni slušao one razgovore o austrijskim nasljednim zemljama, naročito o Šleskoj, koju su za se svojatali i Friedrich Pruski i austrijska carica.

Vidio je on Fiedricha u onoj svojoj kobnoj audijenciji, pa iako ga nije primio u svoju službu, znao je Laudon da se u onom malom i gotovo pogrbljenom čovjeku sakriva pronicav um i željezna volja.

Poznavao je Laudon ljude iako ih nije dugo promatrao, i već su mu prvi pogledi odavali i njihove duševne vrijednosti. Bio je možda jedan od najpronicavijih psihologa svog vremena.

On se rijetko ogledavao, ali ako se ogledao, onda mu nisu izbjegle ni one na oko najneznatnije

Roman

sitnice. Imao je tako izvrsno pamćenje da se je iz najžešćih bitaka sjećao raznih pojedinosti.

Gruvali su topovi, bljeskale karteče, dizala se prašina iznad konjaničkih rojeva, javljale se trublje, bubnjevi, puške i crkvena zvona na uzbunu, a Laudon je ostajao posve miran kao i kasnije u onoj svojoj berlinskoj podkrovnici kada je prepisivao razne spise samo da zaradi kruh svagdanji.

Bilo mu je jasno da Friedrich spada među one ljude, koji žele da čitav njihov rad bude spojen jedino s njihovim imenom i da njegovo veličanstvo ne podnaša ničijih savjeta. Podnaša jedino priznanja i pohvale.

Bilo mu je jasno da Friedrich čezne za veličinom i ta se čežnja javljala već i iz same njegove okoline. Golemih pomno izabranih grenadira koji su nadmašivali dva metra visine, njegove svite u upravo napadno blistavim odorama, u onim sitnicama na pisaćem stolu, gdje je sve bilo izrađeno u obliku raznog oružja, pa i u samoj njegovoj jednostavnosti koja se u toj raskoši napadno isticala.

Znao je Laudon da se Friedrich kao mladić bunio protiv žezla i mača i da se više zanosio za glazbu nego li za svoje buduće vladarsko umijeće, ali znao je i to, da se nakon okrunjenja s istim zanosom i vještinom prihvatio i vladanja kao što se prije zanosio sviranjem na flauti.

Glazbenici su tašti i to je svojstvo i nadalje živjelo u kasnijem kralju, koji je frulu zamijenio s državom i koji je htio iz nje upravo virtuozno izvući ono, što je i najbolje i najljepše.

O svemu tome razmišljao je Laudon u glomaz-

nim poštarskim kolima, čiji su solidno kovani obruči na golemim kotačima ružili po dosta lošim cestama.

Začuo je nekog krupnog čovjeka, po izgledu sitnog ladanjskog vlastelina, gdje tumači susjedu mršavom kapelanu. „Ne smijemo zaboraviti da je naša carica ipak samo žena, a njezin suprug suviše nježna narav!“

Te su riječi probudile u Laudonu nove nade i on je odložio lulu razmišljavajući:

- Znači, da bi im mogao biti i te kako od koristi! ... Žene na prijestolju trebaju odlučnih muškaraca!

Kada je ponovno posegao za kožnatom kesicom za duhan da napuni lulu, začudio se što se njegovi prsti dotakli i nečeg suviše čvrstog.

Zagledao se pomnije i postalo mu jasno. Onaj berlinski prijatelj, poručnik znao je za teške Laudonove prilike i predao mu na odlasku mošnjicu s duhanom.

Na oko posve neznatan dar, kojega Laudon nije mogao odbiti, ali u tu kesicu bila je turnuta i dosta znatna hrpica zlatnih cekina.

Našao je Laudon i ceduljicu: „Vratit ćeš mi, ali za prvo vrijeme ne smiješ odbiti!“

Roman

Osmijehnuo se više turobno nego li radosno i promrmljao pripaljujući lulu:

- „O, moj dobri prijatelju!”

Na ulazu u Beč bila su kola ponovno pregledana i začudila je Laudona oficirova izjava:

- Za vas je spremljena soba, gospodine Laudon! ... Moji će vas ljudi odvesti u vašu nastambu!

Zapitao je mirno:

To znači, gospodine?

- Radim po najvišoj zapovijedi!

Nije ispitivao, jer je znao da i onako ne će ništa do-znati. Mirno je prešao u druga kola i začudio se što je u određenom stanu našao upravo svečanu odoru i pismo s naslovom previšnje vojne kancelarije:

„Primili smo preporuku za Vas i očekujemo Vas u Schönbrunn...”

Narednog prijepodneva odvezao se u caričinu ljetnu rezidenciju i odmah nakon najave bio odveden u dvoranicu, gdje su bile sakupljene mnoge njemu nepoznate ličnosti.

Stajao je mirno pokraj jednog stupa i uskoro se pred njim pojavio gospodin vanredne ljepote i otmjenog ponašanja.

Baršun, svila, zlato, bijela vlasulja, obrijano i napudrano lice odavali su dostojanstvenika i taj

je neznamac započeo sa svojim pitanjima:

Vi ste gospodin Laudon? ... Zar ne? ... Doznali smo za vas od jedne ličnosti. ... Čovjeka koji je u caričinoj službi i koji poznaje vašeg berlinskog prijatelja gospodina poručnika! ... Vi bi dale htjeli stupiti u službu njezinog veličanstva?

- Bi, gospodine! ... Takva je moja želja i mislim da bi mogao biti od koristi njezinom veličanstvu!

Gospodin se smiješkao:

- Vi ste započeli u ruskoj službi, zar ne?

- Da, gospodine, kao kadet. ... Bio sam u krim-skome ratu. ... Vjerujem da sam bio i od koristi, ali kada sam zatražio svoje opravdano promaknuće ...

Gospodin je prekinuo Laudonove riječi:

- Onda vas nisu pustili u audijenciju! ... Možda u tome i nema nikakve krivice kod njezinog veličanstva Katarine Druge, koju i mi ovdje u Austriji neobično cijenimo. ... Dvorska se vrata teško otvaraju, a pogotovo za jednog mladog gospodina koji je ... kako čujemo ... i vrlo kritičan u prosuđivanju sposobnosti svojih predpostavljenih! ... Takvi ljudi mogu i smetati tko da zna čijim ambicijama, ali to vam se ... kako se nadam ... ne će dogoditi u Austriji! ... Čuli smo o vama samo najljepše i najbolje!

- To me usrećuje, gospodine!

- Austrija treba hrabrih i logičnih časnika, pa iako je disciplina i kod nas glavni zakon za svakog vojnika, mi ipak dopuštamo da se čuju i tuđa mišljenja!

Laudon je spomenuo tiho:

- Vaše mi riječi odaju, gospodine, da znate i za neuspjelu audijenciju kod pruskog veličanstva?

Gospodin je kimnuo glavom dobroćudno:

- U dvoru se sve zna, gospodine Laudon! ... Tu se i mora sve znati, a pogo-

Roman

tovo za one ljude koje njezino veličanstvo prima u audijenciju i koji traže vojničku službu! ... Znamo da vam je njegovo veličanstvo, kralj Friedrich, bio nesklon, možda mu nije odgovarala vaša fizionomija, ali sve to nije važno ako smijemo vjerovati obavijestima o bivšem ruskom poručniku Gideonu Laudonu! ... Čuli smo da ste dobar vojnik i smijemo li doznati koji vam rod oružja najbolje odgovara?

- Gospodine! - odgovorio je Laudon čvrsto. - Ja sam odabrao vojsku kao svoj životni zanat! ... Ja se razumijem u sve vrste oružja. ... I ne ću pred ničim prezati samo da steknem puno povjerenje njezinog veličanstva! ... Već preko dvije stotine godina bave se Laudoni samo vojničkim poslovima!

- Vaša budućnost zavisi o vama samo-me!

Nepoznati gospodin kimnuo je glavom u znak pozdrava i dva sluge u crnim livrejama otvorila su mu velika bijela i dvokrilna vrata.

Nedugo iza toga bilo je prozvano njegovo ime i Laudon se našao ispred carice, koja je sjedila na širokom naslonjaču i dočekala ga s vidljivo prijaznim posmijehom:

- Gospodin Laudon, njegovo veličanstvo njemački car i moj suprug Franjo Prvi Štefan Lotrinški zadovoljan je s preporukama koje smo primili prije vašeg dolaska u Beč!

Začudio se Laudon. Pokraj caričinog naslonjača stajao je onaj isti gospodin koji je čas prije s njime govorio i koji je kimnuo kod spomena naslova njemačkog cara.

Carica je mirno nastavljala:

- Mi živimo u dosta burnim vremenima i nadamo se da će kapetan Laudon dokazati svoje vojnič-

ke vrline! ... Dodijeljeni ste pandurima koje vodi naš pukovnik Franjo Trenk! ... To je naša nova vojna formacija pa se na oko možda i malo čudno dojmilje. ... Panduri su zaogrnuti crvenim kabanicama; o njima ne vlada najbolje mišljenje, ali njihova je hrabrost od velike koristi i prijestolju i državi austrijskoj. ... Njihovi oficiri su ljudi koji vjeruju u sebe, a takvog su nam i vas prikazali! ... Vaše imenovanje već je gotovo i za dva dana nastupit ćete svoju službu. ... Dotle razgledajte naš Beč! ... U njemu ćete naći mnoge radosti! ... Bit ćemo zadovoljni kada saznamo za vaše prve uspjehe, kapetane Laudon!

Sve se to dogodilo iznenadno, čudno i na gotovo romantičan način. Laudon je izmrmljao čvrsto i odlučno:

Da živi carica!

Poruke

Hrvatska knjižara

internetska knjižara i antikvarijat

Vam predstavlja nova izdanja knjiga:

dr. sc. Tomislav Dragun

Ratko Šćekić

sudac

ovako kroji pravdu

75,00 kuna

OGNJIŠTE Nakladna zadruga, Zagreb, Pete poljanice 7,
PJ Hrvatska knjižara, Zagreb, Četvrte poljanice 8, www.knjizara.hrvatskauljudba.hr,
e-mail: lovorka.dragun.mirkovic@gmail.com, naklada.ognjiste@gmail.com

Hrvatski
uljudbeni
pokret

Udruga za zaštitu prava
građana

Pete poljanice 7
10000 Zagreb

Hrvatska

tel: +385 1 29-23-756

fax: +385 1 29-23-757

hrvat.europejac@gmail.com

Hrvat Europejac

Izlazi subotom

Nakladnik:

OGNJIŠTE Nakladna zadruga,

Pete poljanice 7, Zagreb

LISKOVO d.o.o. , *Pete poljanice 7, Zagreb*

PRISIKA d.o.o. , *Pete poljanice 7, Zagreb*

Uredništvo:

dr. sc. Tomislav Dragun

glavni urednik

091/33-88-431

Hrvoje Mirković

grafički urednik

091/33-88-432

Lovorka Dragun Mirković, dipl. oec. za izdavača

091/33-88-433

Priloge slati na adresu:

Zagreb, Pete poljanice 7

hrvat.europejac@gmail.com

Idejno rješenje:

© Hrvoje Mirković